

บทที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่อง “แผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม” นั้น เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ทำการศึกษา จำนวน 397 คน และแบบสอบถามนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนม จำนวน 400 คน จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ควบคู่กับข้อมูลทุติยภูมิ โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 3 ลำดับดังนี้

5.1 ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนมที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว

- 5.1.1 ชนเผ่าผู้ไทย
- 5.1.2 ชนเผ่าไทยกะเลิง
- 5.1.3 ชนเผ่าไทยแสก
- 5.1.4 ชนเผ่าไทยโล้
- 5.1.5 ชนเผ่าไทยญ้อ
- 5.1.6 ชนเผ่าไทยข่า
- 5.1.7 ชนเผ่าไทยอีสาน

5.2 การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- 5.2.1 สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
- 5.2.2 สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
- 5.2.3 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือเขต 4

จังหวัดนครพนม

- 5.2.4 กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดนครพนม
- 5.2.5 สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม
- 5.2.6 ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครพนม
- 5.2.7 เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล

- 1) เทศบาลตำบลเรณูนคร
- 2) เทศบาลตำบลธาตุพนม

- 3) องค์การบริหารส่วนตำบลกรูคู
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจสามารถ
- 5) องค์การบริหารส่วนตำบลโพนจาน
- 6) องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี
- 7) องค์การบริหารส่วนตำบลอุมเหม้า

5.3 ศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

5.3.1 ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ทำการวิจัย

- 1) ชนเผ่าผู้ไทย
- 2) ชนเผ่าไทยกะเลิง
- 3) ชนเผ่าไทยแสก
- 4) ชนเผ่าไทยโส้
- 5) ชนเผ่าไทยญ้อ
- 6) ชนเผ่าไทยข่า
- 7) ชนเผ่าไทยอีสาน

5.3.2 ภาพรวมของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ทำการวิจัย

5.3.2 นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนม

5.1 ข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนมที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว

จากการศึกษาข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนมที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลภาคสนาม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้รู้ของแต่ละชนเผ่าได้ดังนี้

5.1.1. ชนเผ่าผู้ไทย

1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)

1.1) ด้านประวัติศาสตร์

ชนเผ่าผู้ไทยมีประวัติความเป็นมายาวนาน เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีการอพยพมาจากเมืองน่านน้อยอ้อยหนู หรือเมืองแกนในแคว้นสิบสองจุไทย ซึ่งในปัจจุบันคือ เมืองเดียนเบียนฟูของประเทศเวียตนาม ซึ่งจากประวัติความเป็นมาดังกล่าวทำให้ชาวผู้ไทยและนักท่องเที่ยวเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสามารถทำให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของชนเผ่าผู้ไทยในประเทศต่างๆ ซึ่งมีเอกลักษณ์และวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกัน เช่นชาวผู้ไทยที่อาศัยอยู่ที่เมืองเดียนเบียนฟูของประเทศเวียตนาม มีการแต่งกายมีชาวผู้ไทยอาศัยอยู่ โดยมีเครื่องแต่งกายคล้ายคลึงกับชาวผู้ไทยที่เรณูนครมาก เป็นต้น (ชัยบดินทร์ สาลีพันธ์, 2554. สัมภาษณ์)

1.2) ด้านสุนทรียศาสตร์

การแต่งกาย

การแต่งกายของชนเผ่าผู้ไทยมีลักษณะเฉพาะคือ จะแต่งกายด้วยชุดผ้าฝ้ายสีน้ำเงิน ขลิบแดง ประดับด้วยเครื่องประดับที่ทำจากเงิน สไบที่ใช้คาดส่วนมากจะใช้สีขาว (ชัยบดินทร์ สาลีพันธ์, 2554. สัมภาษณ์)

ภาษา

ชนเผ่าผู้ไทยมีภาษาพูดเป็นของตนเอง ซึ่งในด้านภาษานั้นพบว่าภาษาผู้ไทยเป็นภาษาที่มีผู้พูดเป็นอันดับที่ 2 รองจากภาษาลาวอีสาน (ปรับปรุงจาก สุวิไล เปรมศรีรัตน์, 2547) ซึ่งมีลักษณะเฉพาะด้านการออกเสียงที่โดดเด่น

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

พระธาตุเรณู

ประดิษฐานอยู่ที่วัดธาตุเรณู ณ บ้านเรณูนคร องค์พระธาตุจำลองมาจากองค์พระธาตุพนมองค์เดิม แต่มีขนาดเล็กกว่าสร้างเมื่อปร พ.ศ. 2516 โดยพระอุปัชฌาย์อินภูมิโย สูง 35 เมตร กว้าง 8.77 เมตร มีฐานประติมากรรม 4 ด้าน ภายในเป็นโพรงบรรจุพระไตรปิฎก พระพุทธรูปทองคำ พระพุทธรูปเงิน ของมีค่า และเครื่องกุธภัณฑ์ของพระยาและเจ้าเมือง นอกจากนี้ภายในโบสถ์ยังประดิษฐานพระองค์แสน ซึ่งเป็นพระพุทธรูปทองคำศิลปะแบบลาวปางสมาธิ

พระคู่บ้านคู่เมืองของอำเภอเรณูนคร มีพุทธลักษณะสวยงามมาก (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.)

ศาลเจ้าปู่ปลา

ชาวผู้ไทยนับถือวิญญาณบรรพบุรุษ เรียกว่า “ปู่ปลา” ให้ความคุ้มครองลูกหลานชาวผู้ไทย หากได้รับความเดือดร้อน ความเจ็บไข้หรือต้องการประสบผลในสิ่งใด ก็จะเรียกร้องให้ท่านช่วยแล้วก็ต้องแก้บนหรือสังเวยเช่นสรวงท่านด้วยสุราขาวและลัมวัวทั้งตัว ชาวเรณูนครมีความเชื่อว่าตนเองเป็นหลานปู่ เมื่อจะทำการสิ่งใดหรือดำเนินการใดจะมีความมั่นใจว่ามีปู่คอยให้ความคุ้มครองอยู่เสมอ ในทุกๆ ปี จะมี 1 ครั้ง ที่ชาวเรณูนครจะเช่นสรวงวิญญาณท่านใน วันเพ็ญ 15 ค่ำ เดือน 6

กิจกรรมการท่องเที่ยวในปัจจุบัน

กิจกรรมการท่องเที่ยวในปัจจุบันเป็นการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าผู้ไทย เช่น การนมัสการพระธาตุเรณู การศึกษาการทอผ้าพื้นเมือง การทำเหล้าอู การรับชมการแสดงฟ้อนผู้ไทย ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้มุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ เป็นไปในลักษณะของการรับชมและการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ (บำเพ็ญ จันทรสองดวง, 2554. สัมภาษณ์)

1.3) ด้านสังคม

ประเพณีและการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า

ด้านประเพณีและการละเล่นของชนเผ่าผู้ไทยนั้น สิ่งที่มีความโดดเด่นมากที่สุดคือการแสดงฟ้อนผู้ไทยในงานเทศกาลหรือการต้อนรับผู้ที่มาเยี่ยมชมเยือน

ความเชื่อและค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิต

ความเชื่อและค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิตคือ พิธีกรรมเกี่ยวกับการเกิด การแต่งงาน นอกจากนี้ยังมีการเล็งผีมอเหยา ที่ยังคงมีการปฏิบัติอยู่จนถึงปัจจุบัน และมีการจัดประเพณีเล็งผีมอเหยาเป็นประจำทุกปี (บำเพ็ญ จันทรสองดวง, 2554. สัมภาษณ์)

1.4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

มีการจัดโครงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมผู้ไทยขึ้นหลายโครงการ เช่น การรณรงค์ให้หน่วยงานราชการและโรงเรียนแต่งกายด้วยชุดผู้ไทยในวันศุกร์ นอกจากนี้ทางเทศบาลมีการกำหนดนโยบายให้ประชาชนสวมใส่ชุดผู้ไทยในวันศุกร์ – วันอาทิตย์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว สามารถซึมซับวัฒนธรรมของชนเผ่าผู้ไทยได้ดียิ่งขึ้น หรือแม้แต่การพัฒนาพื้นที่บางส่วนให้เป็นหมู่บ้านวัฒนธรรมชนเผ่าผู้ไทย เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้าไปศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีของชนเผ่าผู้ไทยได้ (รัตนกรณ์ คงพราหมณ์, 2554. สัมภาษณ์)

2) เส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)

2.1) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

สามารถเข้าถึงได้สะดวกทั้งรถโดยสารประจำทาง และรถยนต์ส่วนบุคคล เนื่องจากมีถนนเชื่อมเส้นทางอยู่ในสภาพดี เส้นทางรถขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพดี และลักษณะภูมิประเทศสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ไม่มีปัญหาภัยธรรมชาติ

3) สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities)

3.1) ระบบสาธารณูปโภค

มีการจัดการระบบสาธารณูปโภคอย่างเป็นระบบ เช่น มีไฟส่องสว่างอย่างเพียงพอ มีการให้บริการโทรศัพท์ ไปรษณีย์ น้ำประปา และถนนที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก

3.2) สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยว

มีการจัดแสดงหมู่บ้านวัฒนธรรมผู้ไทยภายในวัดพระธาตุเรณู เวทีแสดงศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าผู้ไทย โรงละครเมืองเว นอกจากนี้ยังมีการต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยการบายศรีสู่ขวัญ การเลี้ยงอาหารแบบพาแลง การชวนดูคู เป็นต้น การร่วมมือกับโรงเรียนเรณูนครวิทยานุกูล ในการอบรมมัคคุเทศก์น้อย ทั้งแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถแนะนำข้อมูลด้านวัฒนธรรมและสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของชนเผ่าผู้ไทยให้กับนักท่องเที่ยวได้ (ชัยบดินทร์ สาลีพันธ์. 2554. สัมภาษณ์)

5.1.2 ชนเผ่าไทยกะเลิง

1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)

1.1) ด้านประวัติศาสตร์

ชนเผ่าไทยกะเลิงมีถิ่นฐานเดิมอยู่ทางฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง ชนเผ่ากะเลิงได้อพยพมาตั้งหลักแหล่งอยู่ในประเทศไทยเมื่อประมาณ 100 ปีเศษ ตั้งแต่มีการปราบเจ้าอนุวงศ์ในรัชกาลที่ 3 และมีการอพยพครั้งใหญ่ ในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อเกิดศึกกบฏฮ่อในปี พ.ศ. 2416 (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ, 2542) ในจังหวัดนครพนมมีชนเผ่ากะเลิงอาศัยอยู่แทบทุกอำเภอ ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยกะเลิงได้จากหลายแห่ง

1.2) ด้านสุนทรียศาสตร์

การแต่งกาย

การแต่งกายยังไม่ปรากฏแน่ชัดแต่มีการสันนิษฐานว่ามีการแต่งกายคล้ายกับชนเผ่าไทยแตก ซึ่งใช้ผ้าฝ้ายและผ้าข้อมครามมาดัดเย็บเป็นชุดประจำชนเผ่า (จตุรงค์ โพนสูงเนิน. 2554. สัมภาษณ์)

ภาษา

ชนเผ่าไทยกะเลิงมีภาษาพูดที่เป็นเอกลักษณ์ โดยภาษากะเลิงนั้นในจังหวัดนครพนม มีผู้ใช้ภาษากะเลิงมากเป็นอันดับที่ 4 รองจากภาษาลาวอีสาน ภาษาผู้ไทย และภาษาญ้อ

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

เนื่องจากตำบลกรูคุ อยู่ห่างจากอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม เพียง 25 กิโลเมตร ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในตัวเมืองได้สะดวก เช่น หมู่บ้านมิตรภาพไทยเวียดนาม บริเวณบ้านนาจอก และทิวทัศน์ริมฝั่งแม่น้ำโขง เป็นเส้นแบ่งกันระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ฤดูฝนมีน้ำเต็มตลิ่งส่วนฤดูร้อนจะมีหาดทรายโผล่ขึ้นในลำน้ำโขงยาว ทิวทัศน์สวยงามมาก

(ที่มา: www.tambol.com, ม.ป.ป.)

กิจกรรมการท่องเที่ยว

การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยกะเลิงยังไม่ปรากฏเป็นรูปธรรม นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมาในช่วงที่มีการจัดงานประจำปี (พจน์ ทองยืน. 2554. สัมภาษณ์)

1.3) ด้านสังคม

ประเพณีและการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า

วิถีการดำเนินชีวิตของชาวกะเลิง เหมือนกับชาวอีสานโดยทั่วไป คือ ชีดถือฮิดสิบสองคองสิบสี่ เป็นหลักในการดำเนินชีวิต และมีคติเชื่อถือในเรื่องผี นับถือผีหลักๆหลักบ้าน วิญญาณบรรพบุรุษ ผีตาแฮก ผีป่า ผีเขา ประเพณีที่ชาวกะเลิง บ้านกรูคุ จัดทำเป็นงานบุญยิ่งใหญ่ คือ บุญเผวส (เทศน์มหาชาติ) ซึ่ง 3 ปี จะจัดขึ้นครั้งหนึ่ง เพราะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก นอกจากนี้ยังมีประเพณีเลี้ยงผีซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี

ภาพสะท้อนที่แสดงออกถึงค่านิยม คติความเชื่อ วิถีการดำเนินชีวิต และศักยภาพของชาวกะเลิงบ้านกรูคุ จะเห็นได้จากผญา เพลงพื้นเมือง นิทานพื้นบ้าน

(วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดนครพนม, 2542)

ความเชื่อและค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิต

ประเพณีและค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิตของชนเผ่าไทยกะเลิง ได้แก่ การเกิด และการเหยา คือ ผีหมอจะเชิญผีลงมารักษาหรือบอกแนวทางรักษา ถ้าป่วยเพราะผีจะต้องเชิญผีออกจากร่าง (จตุรงค์ โพนสูงเนิน. 2554. สัมภาษณ์)

1.4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

มีการจัดประกวดขบวนแห่สงกรานต์ และประกวดนางสงกรานต์ของชนเผ่าไทยกะเลิง เป็นงานใหญ่ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี และมีนักท่องเที่ยวที่สนใจเดินทางเข้ามาชมขบวนแห่และการประกวดนางสงกรานต์เป็นจำนวนมาก

2) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)

2.1) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ห่างจากอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ประมาณ 25 กิโลเมตร สามารถเดินทางเข้าถึงได้สะดวก เนื่องจากตั้งอยู่บนเส้นทางที่เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดนครพนมและจังหวัดสกลนคร มีรถโดยสารประจำทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก

3) สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities)

3.1) ระบบสาธารณูปโภค

มีการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ไปรษณีย์ โทรศัพท์ และถนนเชื่อมเส้นทาง เพื่อเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในระดับดี

3.2) สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยกะเลิงยังมีค่อนข้างน้อย เนื่องจากยังไม่มี การจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมชนเผ่า ตลอดจนยังไม่มี การจัดเจ้าหน้าที่และมัคคุเทศก์เพื่อให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่

3. ชนเผ่าไทยแสก

1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)

1.1) ด้านประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชนเผ่าไทยแสก มีความน่าสนใจในระดับมาก เนื่องจากมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชนเผ่าช่วยทำให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่าได้ดียิ่งขึ้น (อรุณทิพย์ ป. ณ นครพนม. 2554. สัมภาษณ์)

1.2) ด้านสุนทรียศาสตร์

การแต่งกาย

ชนเผ่าไทยแสกมีชุดประจำชนเผ่าที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง โดยจะมีการสวมใส่เมื่อมีการจัดงานพิธีกรรมและประเพณีต่างๆ ภายในชนเผ่าไทยแสก (ศิริพรรณ ช้ายกลาง. 2554. สัมภาษณ์)

ภาษา

ชนเผ่าไทยแสกมีภาษาพูดที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งชนเผ่าไทยแสกที่อยู่ในประเทศไทยและประเทศลาวจะใช้ภาษาแสกในการติดต่อสื่อสารกัน

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของชนเผ่าไทยแสก ภายในตำบลอาจสามารถได้แก่ หมู่บ้านวัฒนธรรมชนเผ่าไทยแสก ทศนิยภาพบริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง และศาลเจ้าเคนหั่วโงมู้ (ศิริพรรณ ช้ายกลาง. 2554. สัมภาษณ์)

กิจกรรมทางการท่องเที่ยว

มีการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชนเผ่า โดยหมู่บ้านวัฒนธรรมชนเผ่าไทยแสกจะเป็นผู้กำหนดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว โดยกิจกรรมจะเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชาวไทยแสก เพื่อให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ และเข้าใจวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยแสกได้ดียิ่งขึ้น

1.3) ด้านสังคม

ประเพณีและการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า

ชนเผ่าไทยแสกมีประเพณีและการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า ได้แก่ พิธีกินเตดเคน การละเล่นแสกเดินสาก

ความเชื่อและค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิต

พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตอื่นๆ เช่น การบ๊ะ การแก้บ๊ะ พิธีขอบเข้า พิธีขอบออก เป็นต้น (ศิริพรรณ ช้ายกลาง. 2554. สัมภาษณ์)

1.4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ชนเผ่าไทยแสกมีการจัดพิธีบวงสรวงโงมู้ ที่ศาลเจ้าเคนหั่วโงมู้เป็นประจำทุกปี ซึ่งจะมีการแสดงศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยแสกภายในงานให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจเข้าชม (อรุณทิพย์ ป. ณ นครพนม. 2554. สัมภาษณ์)

2) เส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)

2.1) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้รวดเร็วและสะดวกสบาย เนื่องจากเป็นถนนสายหลักที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดนครพนมและจังหวัดหนองคาย นอกจากนี้ยังเป็นเส้นทางหลักที่เชื่อมโยงระหว่างตัวเมืองกับสะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 3 ทำให้สภาพถนนอยู่ในระดับดีมาก

3) สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities)

3.1) ระบบสาธารณูปโภค

มีการจัดการระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ไปรษณีย์ อย่างเพียงพอ

3.2) สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยว

มีการสร้างหมู่บ้านวัฒนธรรมชนเผ่าไทยแสก เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยแสก โดยมีการทำกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับประเพณีและวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยแสก มีการจัดทำป้ายบอกทาง และลานกิจกรรมที่ใช้ในการทำกิจกรรม ตลอดจนการพัฒนาภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมของชนเผ่าเป็นอย่างดี

5.1.4 ชนเผ่าไทยโส้

1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)

1.1) ด้านประวัติศาสตร์

ชนเผ่าไทยโส้ได้อพยพมาจากเมืองมหาชัย ในแขวงคำม่วนและแขวงสุวรรณเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปัจจุบันได้กระจายถิ่นที่อยู่อาศัยตามจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดสกลนครและนครพนม ซึ่งตำบลโพธิ์จาน อำเภอโพธิ์สวรค์ มีการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมชนเผ่าไทยโส้ ซึ่งเป็นสถานที่รวบรวมหลักฐานการตั้งถิ่นฐานและประวัติความเป็นมาของชนเผ่าไทยโส้ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวและผู้ใจสามารถเข้าไปศึกษาข้อมูล

1.2) ด้านสุนทรียศาสตร์

การแต่งกาย

ชนเผ่าไทยโส้มีการแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะชนเผ่า โดยเฉพาะผ้าสไบของชนเผ่าไทยโส้จะมีลวดลายของผ้าที่แตกต่างกัน โดยคนในชนเผ่าเป็นผู้คิดค้นลายผ้าเฉพาะตัว ทำให้มีเอกลักษณ์ที่ด้านการแต่งกายที่โดดเด่นมาก (คำดา ราชฉนิ. 2554. สัมภาษณ์)

ภาษา

ชนเผ่าไทยโล้มีการใช้ภาษาโล้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ซึ่งมีได้มีแต่เฉพาะในกลุ่มผู้ใหญ่เท่านั้น แต่เด็กและเยาวชนก็สามารถใช้ภาษาโล้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้เป็นอย่างดี (คำตา ราชนฉี. 2554. สัมภาษณ์)

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของชนเผ่าคือ วัดบ้านโพนทราย ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์วัฒนธรรมชนเผ่าไทยโล้ ซึ่งเป็นสถานที่รวบรวมความรู้เกี่ยวกับชนเผ่าไทยโล้ในอำเภอโพนสวรรค์ไว้ทั้งหมด

กิจกรรมทางการท่องเที่ยว

มีการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชนเผ่า โดยหมู่บ้านวัฒนธรรมชนเผ่าไทยโล้ ร่วมกับคนในชุมชนเป็นผู้กำหนดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ซึ่งที่ผ่านมา มีกลุ่มนักศึกษาและนักวิจัยเข้ามาศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยโล้เป็นจำนวนมาก กิจกรรมทางการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จึงเป็นลักษณะของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านวัฒนธรรมชนเผ่าร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในชนเผ่า (พระอธิการณัฐพล กุศลจิตโต. 2554. สัมภาษณ์)

1.3) ด้านสังคม

ประเพณีและการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า

ประเพณีและการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่าไทยโล้คือ การละเล่นโล้ฮะดิงเกา หรือโล้ทั้งบั้ง

ความเชื่อและค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิต

พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตอื่นๆ เช่น การเหยา ซึ่งเป็นพิธีกรรมความเชื่ออย่างหนึ่ง กระทำโดยการเชิญเถินหรือผีฟ้าเข้ามาสิงในร่างของแม่หมอ (หมอเหยา นางเทียม หรือ หมอทรง) เพื่อบ่งชี้ว่า ผู้ป่วยนั้นเจ็บป่วยด้วยสาเหตุใด และแนะนำวิธีแก้ว่าต้องทำอะไร

1.4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ชนเผ่าไทยโล้มีการรณรงค์ให้สวมใส่ชุดประจำชนเผ่าไทยโล้ทุกวันศุกร์ภายในหน่วยงานราชการและสถานศึกษา แต่ในส่วนของคนในชนเผ่ามีการสวมใส่เป็นประจำอยู่แล้ว จึงมีการส่งเสริมการพัฒนากลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ เช่น การแสดงของชนเผ่าไทยโล้ เป็นต้น (คำตา ราชนฉี. 2554. สัมภาษณ์)

2) เส้นทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)

2.1) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

มีถนนเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพค่อนข้างดี แต่มีรถประจำทางที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวค่อนข้างน้อย

3) สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities)

3.1) ระบบสาธารณูปโภค

มีการจัดการระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ไปรษณีย์อย่างเพียงพอ

3.2) สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยว

มีศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าไทยโล่ ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยโล่และการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยโล่ บริเวณบ้านวัดโพทราญ

5.1.5 ชนเผ่าไทยลื้อ

1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)

1.1) ด้านประวัติศาสตร์

ชนเผ่าไทยลื้ออพยพมาจากเมืองหงสา แขวงไชยบุรี ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวหรือจังหวัดล้านช้างของไทยสมัยหนึ่ง มาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ตำบลไชยบุรี จึงทำให้บริเวณตำบลไชยบุรี และตำบลอื่นๆ ในอำเภอท่าอุเทนมีชนเผ่าไทยลื้ออาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งในด้านของการศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาและหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชนเผ่าไทยลื้อสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์วัฒนธรรมไทยลื้อ ภายในบริเวณโรงเรียนอุเทนพัฒนา

(บุญอุ้ม ดิยะบุตร. 2554. สัมภาษณ์)

1.2) ด้านสุนทรียศาสตร์

การแต่งกาย

การแต่งกายของชนเผ่าไทยลื้อมีความโดดเด่นมาก เนื่องจากใช้เสื้อสีเขียวและสีบานเย็นทรงกระบอก ทำให้สามารถสังเกตความแตกต่างจากชนเผ่าอื่นๆ ได้ง่าย สามารถสะท้อนถึงอุปนิสัยและวิถีการดำเนินชีวิตของชนเผ่าไทยลื้อได้เป็นอย่างดี (รุ่งทิวา ศรีวรรณ. 2554. สัมภาษณ์)

ภาษา

ชนเผ่าไทยญ้อมีภาษาพูดเป็นของตนเอง และมีการใช้อย่างกว้างขวางตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ เป็นภาษาที่ใช้ติดต่อกันภายในชนเผ่าและกับชนเผ่าอื่นๆ ซึ่งภาษาญ้อมีคนใช้มากเป็นอันดับที่ 3 ในจังหวัดนครพนม (สุวิไล เปรมศรีรัตน์, 2547)

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

ตำบลไชยบุรีเป็นพื้นที่ ที่มีแม่น้ำล้อมรอบ คือ แม่น้ำสงครามและแม่น้ำโขง ปากน้ำไชยบุรีเป็นแหล่งที่แม่น้ำสงครามและแม่น้ำโขงไหลมาบรรจบกัน ทำให้เกิดแม่น้ำสองสี ซึ่งเป็นจุดชมวิวยอดนิยม เหมาะแก่การท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ (องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี, ม.ป.ป.)

กิจกรรมทางการท่องเที่ยว

มีการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชนเผ่า มีการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชนเผ่า แต่ยังไม่มีการให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวมากนัก แต่เน้นในด้านการเข้ามาชมและศึกษาเป็นส่วนใหญ่

1.3) ด้านสังคม

ประเพณีและการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า

ประเพณีและการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่าไทยย้อคือ การแห่ต้นดอกไม้วັນสงครามค์

ความเชื่อและค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิต

ไทยญ้อ มีขนบธรรมเนียมประเพณีคล้ายชนชาติพันธุ์ลาว เช่น ประเพณีฮีตสิบสองคองสิบสี่ (เช่นชาวอีสานทั่วไป) งานแต่งงานของชาวไทยญ้อ จะแต่งสะใภ้ไปเลี้ยงย่าเรียกว่าไปสู่ถ้าแต่งแล้วได้เขยมาอยู่ด้วยเรียกว่ามาสู่ สมัยก่อนชาวไทยญ้อนิยมแต่งงานกันในชนชาติเดียวกัน เพราะพวกเขาเชื่อว่าชาติของตนมีตระกูลสูงกว่าชนชาติอื่น ๆ กลัวเสียเชื้อเสียแนว (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ม.ป.ป.)

1.4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ในด้านการอนุรักษ์ ศูนย์วัฒนธรรมชนเผ่าไทยญ้อ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของชนเผ่า ร่วมกับชนเผ่าต่างๆ ใน จังหวัดนครพนม เช่น การจัดงานวัฒนธรรมหลากหลายภายใต้ร่มพระบารมี เป็นต้น

2) เส้นทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)

2.1) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

มีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่อยู่ในระดับดีมาก มีรถโดยสารประจำทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก และสภาพภูมิประเทศทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ

3) สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities)

3.1) ระบบสาธารณูปโภค

มีการจัดการระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ไปรษณีย์ อย่างเพียงพอ

3.2) สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยว

มีศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าไทยญ้อ ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยญ้อและการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยญ้อ ตั้งอยู่ภายในบริเวณโรงเรียนอุเทนพัฒนา นอกจากนี้ยังมีร้านอาหารที่จำหน่ายอาหารพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงไว้รองรับนักท่องเที่ยวอีกด้วย

5.1.6 ชนเผ่าไทยข่า

1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)

1.1) ด้านประวัติศาสตร์

ชนเผ่าข่าเป็นชาวไทยอีกกลุ่มหนึ่งที่ยังพอมิหลงเหลือในจังหวัดนครพนม มีเหลืออยู่ไม่มากนักเนื่องจาก ในอดีตจังหวัดมุกดาหารเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดนครพนม รวมถึงอำเภอดงหลวงด้วย ปัจจุบันอำเภอมุกดาหารได้เลื่อนเป็นจังหวัด และอำเภอดงหลวงได้ขึ้นสังกัดจังหวัดมุกดาหารด้วย ซึ่งอำเภอดงหลวงมีชนเผ่าไทยข่าอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จึงทำให้ชุมชนไทยข่าในจังหวัดนครพนมจึงเหลืออยู่เป็นจำนวนน้อย แต่ได้มีการจัดตั้งหมู่บ้านวัฒนธรรม ชนเผ่าไทยข่าบ้านโสกแมว เพื่อให้เป็นแหล่งศึกษาวัฒนธรรมชนเผ่าไทยข่าในจังหวัดนครพนม (เพริศศรี เชื้อกฤษณะ. 2554. สัมภาษณ์)

1.2) ด้านสุนทรียศาสตร์

การแต่งกาย

การแต่งกายของชนเผ่าไทยข่ามีความคล้ายคลึงกับไทยกะเลิง (วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดนครพนม, 2542)

ภาษา

ชนเผ่าไทยข่ามีภาษาพูดเป็นของตนเอง แต่ในปัจจุบันไม่นิยมใช้เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยอีสาน ทำให้มีการพูดคุยกันเฉพาะในกลุ่มของผู้สูงอายุเท่านั้น (วิโรจน์ เชื้อกฤษณะ. 2554. สัมภาษณ์)

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

เนื่องจากตำบลลุ่มเหม้าอยู่ห่างจากอำเภอธาตุพนมเพียง 15 กิโลเมตร ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวภายในอำเภอธาตุพนม เพื่อไปนมัสการองค์พระธาตุพนม

กิจกรรมทางการท่องเที่ยว

ยังไม่มี การจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวมากนัก แต่มีการจัดกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยข่าเป็นประจำทุกปี ซึ่งทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเป็นจำนวนมากในช่วงที่มีการจัดเทศกาลประจำปีเท่านั้น

1.3) ด้านสังคม

ประเพณีและการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า

ประเพณีและการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่าไทยข่าคือ พิธีแต่งงานที่มีความโดดเด่น แตกต่างจากชนเผ่าอื่นๆ

ความเชื่อและค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิต

ชาวไทยข่ามีวิถีชีวิตที่เรียบง่ายไม่ค่อยออกพบปะกับชาวต่างถิ่นมากนัก ก่อนข้างจะเก็บตัวอยู่ในเผ่าของตัวเอง ไม่ค่อยไว้วางใจใครง่ายนักโดยเฉพาะคนแปลกหน้าจากต่างถิ่น แต่ถ้าคนไหนเป็นที่ไว้วางใจและเชื่อใจจากชาวไทยข่า ก็จะได้มิตรไมตรี และมิตรแท้ เหมือนเป็นสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัวของชาวข่า และสามารถตายแทนกันได้

(ที่มา: www.hellomukdahan.com, ม.ป.ป.)

1.4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ในด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยข่ามีการจัดงานร่วมกับชนเผ่าอื่นๆ ในจังหวัดนครพนมในช่วงที่มีการจัดประเพณีไหลเรือไฟ ของจังหวัดนครพนม เป็นประจำทุกปี (วิโรจน์ เชื้อกฤษณะ. 2554. สัมภาษณ์)

2) เส้นทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)

2.1) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

มีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่อยู่ในระดับดีมาก มีรถโดยสารประจำทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก เนื่องจากตั้งอยู่ในเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดนครพนมและ

จังหวัดมุกดาหาร นอกจากนี้สภาพภูมิประเทศทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ

3) สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities)

3.1) ระบบสาธารณูปโภค

มีการจัดการระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ไปรษณีย์ อย่างเพียงพอ

3.2) สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยว

มีศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าไทยข่า ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยข่าและการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยข่า

5.1.7 ชนเผ่าไทยอีสาน

1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)

1.1) ด้านประวัติศาสตร์

ชนเผ่าไทยอีสานเป็นชนเผ่าที่มีจำนวนมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งกระจุกกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ของจังหวัดนครพนม ชนเผ่าไทยอีสานได้สืบเชื้อสายต่อเนื่องกันมาหลายพันปี มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาอันยาวนาน และมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานบริเวณชุมชนต่างๆ เป็นจำนวนมาก (วินิจ นุรา, 2554. สัมภาษณ์)

1.2) ด้านสุนทรียศาสตร์

การแต่งกาย

การแต่งกายของชนเผ่าไทยอีสานหากเป็นหญิงนิยมนุ่งผ้าซิ่นขาวปิดเข่า ตกแต่งด้วยชายผ้าซิ่น เรียกว่า “ตีนซิ่น” หากเป็นงานพิธีการจะนิยมสวมใส่ชุดผ้าไหม

ภาษา

ชนเผ่าไทยอีสานมีภาษาพูดเป็นของตนเอง และมีการใช้อย่างกว้างขวางตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ เป็นภาษาที่ใช้ติดต่อกันภายในชนเผ่าและกับชนเผ่าอื่นๆ ซึ่งภาษาไทยอีสานมีคนใช้มากเป็นอันดับที่ 1 ในจังหวัดนครพนมและในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ, 2547)

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

วัดพระธาตุพนม

เป็นวัดพระอารามหลวง ชั้นเอก ชนิดวรมหาวิหาร ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขง ถนนชยางกูร บ้านธาตุพนม ตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม มีลักษณะเป็นเจดีย์รูปสี่เหลี่ยม

จตุรัสก่อด้วยอิฐ กว้างด้านละ 12.33 เมตร สูง 53.6 เมตร มีกำแพงล้อมองค์พระธาตุ 4 ชั้น องค์พระธาตุตั้งอยู่บนฐานกำพวด (เนินดินสูงจากพื้นธรรมดาประมาณ 3 เมตร) ภายในบริเวณมีบึงขนาดใหญ่เรียกว่าบึงธาตุพนม ในวันเพ็ญเดือน 3 ถึง แรม 1 ค่ำ เดือน 3 ของทุกปีจะมีงานประจำปี เพื่อเป็นการนมัสการพระธาตุพนม (ที่มา: <http://th.wikipedia.org>, ม.ป.ป.)

กิจกรรมทางการท่องเที่ยว

มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางศาสนา ร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามานมัสการพระธาตุพนมเป็นจำนวนมาก ทำให้กิจกรรมทางการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เน้นไปที่การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (ถวิล โคตรศักดิ์เค. 2554. สัมภาษณ์)

1.3) ด้านสังคม

ประเพณีและการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า

ประเพณีที่น่าสนใจคือ การกินดอง เป็นการเลี้ยงในพิธีแต่งงานที่จัดเป็นพิธีใหญ่ และพิธีโอม ซึ่งเป็นการสวดอ้อฝ่ายหญิงก่อนที่จะจัดพิธีกินดอง

ความเชื่อและค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิต

ประเพณีงานบุญต่างๆ ของชาวอีสานนั้นส่วนมากล้วนเกิดจากความเชื่อ ความศรัทธา และความกตัญญู ไม่ว่าจะเป็นเชื่อในเรื่องภูติผี ต่างๆ ผีเจ้าผีเรือน ผีบรรพบุรุษ หรือผีเฝ้าสถานที่ หรือเจ้าที่ต่างๆ ก่อนที่จะทำอะไรที่เกี่ยวข้องกับสถานที่แห่งนั้น หรือเกี่ยวกับสิ่งนั้น ชาวอีสานจะถือเคล็ดว่าจะต้องบอกกล่าว ขอขมาลาโทษบอกกล่าว ก่อนที่จะกระทำสิ่งนั้น หรือสถานที่นั้นลงไป (ที่มา: www.hellomukdahan.com, ม.ป.ป.)

1.4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ในด้านการอนุรักษ์ชนเผ่าไทยอีสานมีการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยอีสานร่วมกับชนเผ่าอื่นๆ ในจังหวัดนครพนม เช่น การรำบูชาองค์พระธาตุพนม ที่มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมของทั้ง 7 ชนเผ่าในจังหวัดนครพนม (ถวิล โคตรศักดิ์เค. 2554. สัมภาษณ์)

2) เส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)

2.1) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

มีระบบการคมนาคมขนส่งอยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากเป็นสถานที่ตั้งขององค์พระธาตุพนม จึงทำให้มีการพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก ทั้งโดยการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล และรถโดยสารประจำทาง

3) สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities)

3.1) ระบบสาธารณูปโภค

มีการจัดการระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ไปรษณีย์

อย่างเพียงพอ

3.2) สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยว

มีศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าไทยอีสาน ภายในโรงเรียนธาตุพนม และมีการให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยอีสานในอำเภอธาตุพนม นอกจากนี้ยังมีร้านอาหารและที่พักที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ชนเผ่าไทยอีสานอีกด้วย

(วินิจ นุรา. 2554. สัมภาษณ์)

5.2 การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกด้านการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม พบว่า ในการที่จะจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ได้นั้น จะต้องเกิดจากความร่วมมือของหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ การจัดการการท่องเที่ยว รวมไปถึงถึงการวางแผนและกำหนดนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์

5.2.1 สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

1) ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน

ปัจจุบันได้ดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของประเทศไทยอย่างเต็มรูปแบบ เป็นหน่วยงานที่บุกเบิกแนวคิดด้านเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสแสวงหาและพัฒนาความคิดในรูปแบบต่างๆ เพื่อเพิ่มขีดความรู้ความสามารถในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และภูมิปัญญาจากการเรียนรู้ด้วยตนเองและรู้จักนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างรูปแบบการเรียนรู้และต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ให้กับชุมชนการจัดนิทรรศการรางวัลพระราชทาน “ไทยสร้างสรรค์” เพื่อเป็นการเปิดมุมมองใหม่ของการพัฒนาผลงานจากความคิดสร้างสรรค์โดยเริ่มจากสิ่งรอบตัว ภายใต้แนวคิด “คิดแตกต่าง สร้างธุรกิจ” นอกจากนี้ยังมีการจัดนิทรรศการเศรษฐกิจสร้างสรรค์สัญจร โดยเริ่มที่ภาคอีสาน คือ จังหวัดขอนแก่น เป็นแห่งแรกเป็นการขยายฐานความรู้ด้านเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ไปในภูมิภาคต่างๆ ซึ่งมีการจัดแสดงเกี่ยวกับแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยนำจุดเด่นของภาคอีสาน เช่น หมอลำ ผิดาโชน ผ้าไหมมัดหมี่ มาพัฒนาและสร้างเรื่องราว (Story) ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่แปลกใหม่ภายใต้จุดเด่นของภาคอีสาน

2) ด้านนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการต่อยอดความรู้และความคิดสร้างสรรค์

2.1) การจัดตั้งหน่วยงานเพื่อดูแลการสร้างรูปแบบต่างๆ ให้คนไทยได้ต่อยอดความรู้และความคิดสร้างสรรค์ คือ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ ศูนย์สร้างสร้งงานออกแบบสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)

2.2) การจัดโครงการเศรษฐกิจสร้างสรรค์สัญจร เพื่อให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในทุกภูมิภาค

2.3) การคัดเลือกเมืองสร้างสรรค์ (Creative City) 10 แห่ง เพื่อพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

2.4) การจัดอบรมให้ผู้ประกอบการและคนรุ่นใหม่ที่น่าสนใจ ในด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ

3) ด้านมุมมองเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครพนม

ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาจังหวัดนครพนมเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นเมืองที่เป็นจุดเชื่อมต่อของเส้นทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันได้ดังนี้

3.1) จุดแข็งด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม

- มีความหลากหลายด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว
- ความโดดเด่นด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

3.2) จุดอ่อนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม

- มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่ไม่หลากหลาย

3.3) โอกาสในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม

- มีสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ 3
- เป็นจุดเชื่อมต่อของเส้นทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

3.4) อุปสรรคในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม

- ปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศ ส่งผลต่อการจัดสรร

งบประมาณในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในจังหวัดนครพนม

(พลากร บุปผาธนากร. 2554: สัมภาษณ์)

5.2.2 สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1) ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน

การดำเนินงานในปัจจุบันส่วนใหญ่ของสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ คือ มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ด้านชาติพันธุ์วิทยา เพื่อต่อยอดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์โดยการเป็นต้นแบบของพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ การพัฒนาเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น และการจัดสัมมนาเชิงวิชาการ ด้านชาติพันธุ์วิทยา มานุษยวิทยาและสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2) ด้านนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการต่อยอดความรู้ด้านชาติพันธุ์วิทยาและความคิดสร้างสรรค์

2.1) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้านชาติพันธุ์วิทยาให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น โดยเน้นการใช้กิจกรรมทางการเรียนรู้เป็นหลัก

2.2) การสร้างเครือข่ายทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนมและจังหวัดใกล้เคียง

2.3) การประชาสัมพันธ์โดยใช้กิจกรรมเป็นจุดดึงดูดความสนใจ

3) ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมผ่านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

3.1) งบประมาณ

3.2) บุคลากรที่มีความรู้ในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมผ่านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

3.3) หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.4) ชุมชนและกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในชุมชน

4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนะแนวทางดังนี้

4.1) กระตุ้นการปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

4.2) ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว เพื่อสร้างความเข้าใจก่อนที่จะเดินทางเข้าไปท่องเที่ยว

4.3) ร่วมมือกับทุกคนเผ่าในการรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรม

4.4) สร้างเครือข่ายการเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า เพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.5) ทำวิจัยในเรื่องการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนมให้มากขึ้น

(วรกานต์ วงษ์สุวรรณ และ อรอำไพ พนานุรัตน์. 2554: สัมภาษณ์)

5.2.3 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือเขต 4 จังหวัดนครพนม

1) ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน

การดำเนินงานในปัจจุบันของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเขต 4 สำนักงานจังหวัดนครพนม ในปัจจุบันมีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนี้

1.1) การจัดทำกลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวในมิติของการเรียนรู้ของกลุ่มชนุก

(จังหวัดนครพนม สกนกรและมุกดาหาร) ภายใต้แนวคิด “แหล่งเรียนรู้ อู่อารยธรรม”

1.2) การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์

1.3) การจัดเส้นทางท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำโขง

2) ด้านมุมมองของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ใน

จังหวัดนครพนม

พบว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม
เนื่องจากการสร้างรูปแบบท่องเที่ยวแบบใหม่ สามารถวิเคราะห์รายด้าน ได้ดังนี้

2.1) ความโดดเด่นและจุดแข็งด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม

- ความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ภาษา

การแต่งกาย

2.2) จุดอ่อนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม

- ประเพณีและวัฒนธรรมบางส่วนมีการเปลี่ยนแปลง จากการรับวัฒนธรรมใหม่

จากภายนอก

- การอพยพย้ายถิ่นฐานทำให้เกิดปัญหาด้านการสืบทอดและอนุรักษ์วัฒนธรรม

2.3) โอกาสในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม

- การเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 3 จะทำให้มีนักท่องเที่ยว

เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในจังหวัดนครพนมมากยิ่งขึ้น

2.4) อุปสรรคในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม

- การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลต้องงบประมาณในการพัฒนาแหล่ง

ท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม

3) ข้อเสนอแนะในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ใน

จังหวัดนครพนม

3.1) การส่งเสริมการตลาดทางการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ใน

จังหวัดนครพนมให้มากขึ้น

3.2) การอบรมด้านการตลาดการท่องเที่ยวให้กับหน่วยงานท้องถิ่นที่ดูแล

ด้านการท่องเที่ยวและการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

(วิสุกร กุหลาบศรี. 2554: สัมภาษณ์)

5.2.4 กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดนครพนม

1) ด้านนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์

กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดนครพนม ควบคุมดูแล การจัดทำ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด มีการจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อระดมความคิดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด นอกจากนี้ยังมีการประเมินผลซึ่งมีการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด และให้ได้ข้อมูลสำหรับนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญ และสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันเวลาที่

1.1) จัดทำประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด โดยประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลยุทธ์ คือ การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยว การส่งเสริมฟื้นฟูองค์ความรู้ทางศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และการประชาสัมพันธ์ สร้างตลาดเชิงรุก

1.2) จัดงบประมาณสนับสนุนให้กับหน่วยงานของท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

2) ด้านมุมมองเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดนครพนม

2.1) จัดทำแผนส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

2.2) ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต เช่น การพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวในชนเผ่า

2.3) จัดทำการวิจัยผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวในรูปแบบเดิม และจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อแก้ปัญหาด้านการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น

3) ด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

3.1) จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงระหว่าง 7 ชนเผ่าในจังหวัดนครพนม

3.2) สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและชุมชน เพื่อจัดการการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์

3.3) คึงเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของแต่ละชนเผ่าออกมาให้มากที่สุด

(นพดล ไพฑูรย์. 2554: สัมภาษณ์)

5.2.5 สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม

1) ด้านนโยบายและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

- 1.1) มีการกำหนดแผนพัฒนาโฮมสเตย์ในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม
- 1.2) การส่งเสริมการจัดสร้างโรงเรียนสอนภาษาไทยแก่ที่อำเภอนาหว้า
- 1.3) นโยบายการฟื้นฟูและอนุรักษ์วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

2) ด้านมุมมองเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดนครพนม

2.1) ความโดดเด่นและจุดแข็งด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

- วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนมทั้ง 7 ชนเผ่าและสองเชื้อชาติ คือเวียดนามและจีน
- ความสามัคคีกันในชนเผ่า
- การจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมชนเผ่ามีการจัดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

2.2) จุดอ่อนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

- ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการบริการและการท่องเที่ยว
- รถโดยสารประจำทางที่สามารถเข้าถึงได้โดยตรงมีจำนวนน้อย
- รูปแบบการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

2.3) โอกาสด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

- ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม ให้การสนับสนุนงบประมาณในการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์
- การเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 3 จะทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนมจำนวนมากขึ้น
- ที่พักและร้านอาหารมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

2.4) อุปสรรคด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

- ปัญหาทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่องบประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- บุคลากรทางการท่องเที่ยวมีจำนวนน้อย

3) ด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ใน จังหวัดนครพนม

- 3.1) จัดประกวดสินค้าและหัตถกรรมของแต่ละชนเผ่า และมีการจัดงานสัปดาห์วัฒนธรรมชนเผ่า เพื่อให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจเข้าชมและร่วมกิจกรรมในงาน
- 3.2) จัดทำแผนการอนุรักษ์และพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของแต่ละชนเผ่า
(กขพรรณ วิจิตรนบดี. 2554: สัมภาษณ์)

5.2.6 ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครพนม

1) ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครพนมได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์งานทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุน ชำรงรักษาสืบทอดการดำเนินการเกี่ยวกับงานพระราชพิธี งานพระราชกุศล งานรัฐพิธี และงานศาสนาพิธีในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

2) ด้านนโยบายและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

2.1) วางแผนการจัดกิจกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรมของ 7 ชนเผ่าใน
จังหวัดนครพนมในงานประเพณีไหลเรือไฟ

2.2) เป็นศูนย์กลางของข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

3) ด้านมุมมองเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ จังหวัดนครพนม

3.1) ความโดดเด่นและจุดแข็งด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ใน
จังหวัดนครพนม

- วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนมทั้ง 7 ชนเผ่า
- ความสามัคคีในชนเผ่า
- การจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมชนเผ่ามีการจัดต่อเนื่อง

3.2) จุดอ่อนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

- รถโดยสารประจำทางที่สามารถเข้าถึงได้โดยตรงมีจำนวนน้อย
- รูปแบบการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ใน

จังหวัดนครพนม

3.3) โอกาสด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

- ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม ให้การสนับสนุนงบประมาณในการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์
- การเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 3 จะทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนมจำนวนมากขึ้น

3.4) อุปสรรคด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

- ปัญหาทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่องบประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- บุคลากรทางการท่องเที่ยวมีจำนวนน้อย

4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- 4.1) พัฒนาหมู่บ้านชนเผ่าและศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP ของจังหวัดนครพนม
- 4.2) พัฒนาฝีมือแรงงานด้านการท่องเที่ยว
- 4.3) บูรณาการความรู้ด้านวัฒนธรรมชนเผ่า เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- 4.4) จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

(อร่ามจิต ชินช่วง, 2554: สัมภาษณ์)

5.2.7 เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล

1) เทศบาลตำบลเรณูนคร

1.1) ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน

เทศบาลตำบลเรณูนครมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของภายใต้แนวคิด “เมื่อนำอยู่คู่วัฒนธรรมผู้ไทย” โดยนำวัฒนธรรมเป็นหลักสำคัญในการพัฒนา และบำรุงรักษาเอกลักษณ์ทางด้านวัฒนธรรมผู้ไทย

1.2) ด้านนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การส่งเสริมให้แต่งชุดชนเผ่าผู้ไทยในวันศุกร์ – อาทิตย์
- การเผยแพร่วัฒนธรรมผู้ไทยผ่านสื่อต่างๆ
- การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดนครพนม และสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม ในการจัด Road Show เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชนเผ่าผู้ไทย

- การสร้างหมู่บ้านวัฒนธรรมผู้ไทย

3) ด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ใน จังหวัดนครพนม

- 3.1) จัดประกวดสินค้าและหัตถกรรมของแต่ละชนเผ่า และมีการจัดงานสัปดาห์วัฒนธรรมชนเผ่า เพื่อให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจเข้าชมและร่วมกิจกรรมในงาน
- 3.2) จัดทำแผนการอนุรักษ์และพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของแต่ละชนเผ่า
(กขพรรณ วิจิตรนบดี. 2554: สัมภาษณ์)

5.2.6 ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครพนม

1) ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครพนมได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์งานทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุน ชำรงรักษาสืบทอดการดำเนินการเกี่ยวกับงานพระราชพิธี งานพระราชกุศล งานรัฐพิธี และงานศาสนาพิธีในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

2) ด้านนโยบายและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

2.1) วางแผนการจัดกิจกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรมของ 7 ชนเผ่าใน
จังหวัดนครพนมในงานประเพณีไหลเรือไฟ

2.2) เป็นศูนย์กลางของข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

3) ด้านมุมมองเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของ
กลุ่มชาติพันธุ์ จังหวัดนครพนม

3.1) ความโดดเด่นและจุดแข็งด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ใน
จังหวัดนครพนม

- วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนมทั้ง 7 ชนเผ่า
- ความสามัคคีกันในชนเผ่า
- การจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมชนเผ่ามีการจัดต่อเนื่อง

3.2) จุดอ่อนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

- รถโดยสารประจำทางที่สามารถเข้าถึงได้โดยตรงมีจำนวนน้อย
- รูปแบบการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ใน

จังหวัดนครพนม

3.3) โอกาสด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

- ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม ให้การสนับสนุนงบประมาณในการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

- การเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 3 จะทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนมจำนวนมากขึ้น

3.4) อุปสรรคด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

- ปัญหาทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่องบประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- บุคลากรทางการท่องเที่ยวมีจำนวนน้อย

4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของ

กลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

4.1) พัฒนาหมู่บ้านชนเผ่าและศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP ของจังหวัดนครพนม

4.2) พัฒนาฝีมือแรงงานด้านการท่องเที่ยว

4.3) บูรณาการความรู้ด้านวัฒนธรรมชนเผ่า เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4.4) จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

(อร่ามจิต ชินช่วง. 2554: สัมภาษณ์)

5.2.7 เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล

1) เทศบาลตำบลเรณูนคร

1.1) ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน

เทศบาลตำบลเรณูนครมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของภายใต้แนวคิด

“เมื่อนำอยู่คู่วัฒนธรรมผู้ไทย” โดยนำวัฒนธรรมเป็นหลักสำคัญในการพัฒนา และบำรุงรักษาเอกลักษณ์ทางด้านวัฒนธรรมผู้ไทย

1.2) ด้านนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมและ

วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การส่งเสริมให้แต่งชุดชนเผ่าผู้ไทยในวันศุกร์ – อาทิตย์

- การเผยแพร่วัฒนธรรมผู้ไทยผ่านสื่อต่างๆ

- การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดนครพนม และสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม ในการจัด Road Show เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชนเผ่าผู้ไทย

- การสร้างหมู่บ้านวัฒนธรรมผู้ไทย

- การส่งเสริมให้เปิดหลักสูตรท้องถิ่น เกี่ยวกับภาษาผู้ไทยของโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลเรณูนคร
- การอบรมมัคคุเทศก์ให้กับนักเรียนและชาวบ้าน ซึ่งเป็นหลักสูตร 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- มุ่งพัฒนาศักยภาพวัฒนธรรมผู้ไทยให้มีความยั่งยืน โดยเน้นในส่วนคุณภาพมากกว่าตัวเงิน
- การสนับสนุนกลุ่มอาชีพต่างๆ เป็นการวางแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชนเผ่าผู้ไทย

1.3) มุมมองเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์

- 1) ความโดดเด่นและจุดแข็งด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าผู้ไทย
 - วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชนเผ่าผู้ไทย เช่น ภาษาผู้ไทย การแต่งกาย อาหาร ศิลปการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่าผู้ไทย
 - สินค้าพื้นเมืองของชนเผ่าผู้ไทย เช่น เหล้าอู ผ้าพื้นเมือง
 - ความสามัคคีกันในเทศบาลตำบลเรณูนคร ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าผู้ไทย
 - การจัดให้มีเวทีกิจกรรมและโรงละครเมืองเว ในการแสดงศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าผู้ไทย
 - เชื้อนอยู่ เชื้อนเขา (โฮมสเตย์ชนเผ่าผู้ไทย)
 - พระธาตุเรณู
- 2) จุดอ่อนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าผู้ไทย
 - รถโดยสารประจำทางที่สามารถเข้าถึงได้โดยตรงมีจำนวนน้อย
 - รูปแบบการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าผู้ไทย
- 3) โอกาสด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าผู้ไทย
 - ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม ให้การสนับสนุนงบประมาณในการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมของชนเผ่าผู้ไทย
- 4) อุปสรรคด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าผู้ไทย
 - ปัญหาทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่องบประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว
 - บุคลากรทางการท่องเที่ยวมีจำนวนน้อย

1.4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของ

กลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ชนเผ่าผู้ไทย
- พัฒนาฝีมือแรงงาน
- บูรณาการความรู้ด้านวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง
- จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมผู้ไทย ให้ครอบคลุมเกี่ยวกับวัฒนธรรม

ของชนเผ่าผู้ไทยในทุกด้าน

(รัตนกรณั์ คงพราหมณ์. 2554: สัมภาษณ์)

2) เทศบาลตำบลธาตุพนม

2.1) ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน

เทศบาลตำบลธาตุพนมมีหน้าที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชนในเขตเทศบาล พัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับความเป็นอยู่ของคนในชุมชน - รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัยในเขตเทศบาลให้เกิดความสงบสุข และบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม และประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งชนเผ่าไทยอีสาน ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลธาตุพนม

2.2) ด้านนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การเป็นแกนนำหลักในการจัดประเพณีบวงสรวงองค์พระธาตุพนมซึ่งเป็นการแสดงศิลปวัฒนธรรมของ 7 ชนเผ่าในจังหวัดนครพนม เป็นประจำทุกปี
- การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดนครพนม และสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม ในการจัดการการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลธาตุพนม เช่น วัดพระธาตุพนม สถานที่พักผ่อนริมฝั่งแม่น้ำโขง และการพัฒนาสินค้าของที่ระลึกต่างๆ
- การสนับสนุนกลุ่มอาชีพต่างๆ เป็นการวางแผนทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยอีสาน

2.3) มุมมองเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์

1) ความโดดเด่นและจุดแข็งด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยอีสาน

- วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยอีสาน เช่น ภาษา การแต่งกาย

และอาหาร

- สินค้าและของที่ระลึกต่าง เช่น กาละแม หมูขย เป็นต้น
- ความสามัคคีกันในเทศบาลตำบลธาตุพนม ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของ

ชนเผ่าไทยอีสาน

- ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขง และเป็นจุดเชื่อมโยงเศรษฐกิจไทย – ลาว

2) จุดอ่อนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยอีสาน

- การถูกกลืนจากวัฒนธรรมใหม่
- รูปแบบการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยอีสาน

3) โอกาสด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยอีสาน

- ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของ

จังหวัดนครพนม ให้การสนับสนุนงบประมาณในการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรม

- ตั้งอยู่บนถนนสายหลักที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร
- สามารถเข้าถึงได้สะดวก ถนนเชื่อมต่อมีคุณภาพดีและมีความปลอดภัยสูง

4) อุปสรรคด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยอีสาน

- ปัญหาทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่องบประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- บุคลากรทางการท่องเที่ยวมีจำนวนน้อย

2.4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของ

กลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยอีสาน
- จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมไทยอีสานให้ครอบคลุมเกี่ยวกับ

วัฒนธรรมของชนเผ่าไทยอีสานในทุกด้าน

- สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง
- จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นให้มากขึ้น

(ขจรศักดิ์ นิตชิน. 2554: สัมภาษณ์)

3) องค์การบริหารส่วนตำบลกรู

3.1) ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน

ในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลกรู มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยกะเลิง ซึ่งเป็นชนเผ่าที่อาศัยอยู่ภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกรู

3.2) ด้านนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งครอบคลุมในส่วนของประเพณีและวัฒนธรรม แต่ยังไม่มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเฉพาะในส่วนของชนเผ่าไทยกะเลิง
- มีนโยบายสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมของตำบลกรู เป็นประจำทุกปี

3.3) มุมมองเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์

- 1) ความโดดเด่นและจุดแข็งด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยกะเลิง
 - ประเพณีของชนเผ่าไทยกะเลิง
 - ภาษากะเลิง
 - ความร่วมมือร่วมใจของคนในตำบลกรู
- 2) จุดอ่อนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยกะเลิง
 - สื่อประชาสัมพันธ์
 - การนำเสนอวัฒนธรรมชนเผ่าไทยกะเลิง
 - วัฒนธรรมถูกกลืนเข้ากับสังคมเมือง
 - ยังไม่มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชนเผ่า

ไทยกะเลิงโดยเฉพาะ

- 3) โอกาสด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยกะเลิง
 - ตั้งอยู่ในเส้นทางสายหลักระหว่างจังหวัดนครพนมและจังหวัดสกลนครสามารถเดินทางไปยังท่องเที่ยวยังชนเผ่าอื่นๆที่อยู่ใกล้เคียงได้สะดวก

4) อุปสรรคด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยกะเลิง

- ปัญหาทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- บุคลากรทางการท่องเที่ยว
- การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์

3.4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การจัดเส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่า
- การพัฒนารูปแบบกิจกรรมทางการท่องเที่ยว
- การพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว
- การจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่น

(สมเด็จฯ ชาญปัญญ. 2554: สัมภาษณ์)

4) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจสามารถ

4.1) ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน

การดำเนินงานในปัจจุบันเน้นการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของชนเผ่าไทยแสก

4.2) ด้านนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การจัดงานกินเตคเคน ของชนเผ่าไทยแสกเป็นประจำทุกปี
- มีการจัดวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเปิดสะพานมิตรภาพ

ไทย – ลาว แห่งที่ 3 ซึ่งอยู่ภายในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลอาจสามารถ

- มีการจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมของชนเผ่าไทยแสกผ่านเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลอาจสามารถ

- การประสานงานและขอความร่วมมือกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดนครพนม ในการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชนเผ่าไทยแสก

4.3) มุมมองเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์

1) ความโดดเด่นและจุดแข็งด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยแสก

- ประเพณีของชนเผ่าไทยแสก
- ภาษาแสก
- สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก
- โฮมสเตย์วัฒนธรรมไทยแสก

2) จุดอ่อนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยแสง

- สื่อประชาสัมพันธ์
- การนำเสนอวัฒนธรรมชนเผ่า
- วัฒนธรรมถูกกลืนเข้ากับสังคมเมือง

3) โอกาสด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยแสง

- ตั้งอยู่ใกล้กับเส้นทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ คือ อยู่ใกล้กับบริเวณ

สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 3

4) อุปสรรคด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยแสง

- ปัญหาทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- บุคลากรทางการท่องเที่ยว

4.4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของ

กลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การจัดเส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่า
- การพัฒนารูปแบบกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

(ปรีชา ศรีสงค์. 2554: สัมภาษณ์)

5) องค์การบริหารส่วนตำบลโพนจาน

5.1) ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน

ในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลโพนจาน มีหน้าที่ดูแลด้านการบริหารงานต่างๆภายในเขตตำบลโพนจาน ทั้งในด้านของการศึกษา การส่งเสริมกลุ่มอาชีพ การดูแลรักษาความปลอดภัย ตลอดจนระบบการจัดการสาธารณสุขโลก นอกจากนี้ยังมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยโส้ ซึ่งเป็นชนเผ่าที่อาศัยอยู่ภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพนจาน

5.2) ด้านนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การจัดทำแผนการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยโส้
- สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมชนเผ่าไทยโส้

เป็นประจำทุกปี

- หน่วยงานราชการ โรงเรียนและชุมชน แต่งกายชุดไทยโส้ทุกวันศุกร์
- การจัดอบรมให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทุกปี

5.3) มุมมองเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์

- 1) ความโดดเด่นและจุดแข็งด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยโล่
 - ประเพณีของชนเผ่าไทยโล่ เช่น โส้ทั้งบั้ง พิธีแข่งขะนาม
 - ภาษาโล่
 - ความสามัคคีของคนในชุมชน
 - มีการนำแนวคิดด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยโล่ บรรจุลง

ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนจาน

- 2) จุดอ่อนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยโล่

- สื่อประชาสัมพันธ์
- การนำเสนอวัฒนธรรมชนเผ่าไทยโล่ในรูปแบบใหม่ๆ

- 3) โอกาสด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยโล่

- ตั้งอยู่ในเส้นทางสายหลักระหว่างจังหวัดนครพนมและจังหวัดสกลนคร

สามารถเดินทางไปยังท่องเที่ยวยังชนเผ่าอื่นๆที่อยู่ใกล้เคียงได้สะดวก

- ตั้งอยู่ใกล้กับศูนย์วัฒนธรรมไทยโล่ ของจังหวัดสกลนคร ทำให้

นักท่องเที่ยวและผู้สนใจสามารถศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยโล่ทั้งสองจังหวัดได้

- 4) อุปสรรคด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยโล่

- ปัญหาทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- บุคลากรทางการท่องเที่ยว
- การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์

5.4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การจัดเส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่า
- การพัฒนารูปแบบกิจกรรมทางการท่องเที่ยว
- การพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว
- การจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่น
- การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยโล่ผ่านสื่อต่างๆ

(สมพงษ์ มณีรัตน์. 2554: สัมภาษณ์)

6) องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี

6.1) ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน

ในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีหน้าที่ดูแลด้านการบริหารงานต่างๆภายในเขตตำบลไชยบุรี ทั้งในด้านของการศึกษา การส่งเสริมกลุ่มอาชีพ การดูแลรักษาความปลอดภัย ตลอดจนการจัดการระบบสาธารณสุขไปค นอกจากนี้ยังมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยญ้อ ซึ่งเป็นชนเผ่าที่อาศัยอยู่ภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี

6.2) ด้านนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การสนับสนุนงบประมาณในการจัดประเพณีบุญบั้งไฟ
- นโยบายการพัฒนากลุ่มอาชีพภายในชุมชน เช่น การทำปลาสามไชยบุรี ซึ่งเป็นวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวไทยญ้อในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี

6.3) มุมมองเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์

- 1) ความโดดเด่นและจุดแข็งด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยญ้อ
 - วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยญ้อ
 - ภาษาไทยญ้อ
- 2) จุดอ่อนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยญ้อ
 - สื่อประชาสัมพันธ์
 - การนำเสนอวัฒนธรรมชนเผ่าไทยญ้อในรูปแบบใหม่ๆ
 - การถูกกลืนจากวัฒนธรรมใหม่
- 3) โอกาสด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยญ้อ
 - ตั้งอยู่ในเส้นทางสายหลักระหว่างจังหวัดนครพนมและจังหวัดหนองคาย

สามารถเดินทางไปยังท่องเที่ยวชนเผ่าอื่นๆที่อยู่ใกล้เคียงได้สะดวก

- 4) อุปสรรคด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยญ้อ
 - ปัญหาทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่องบประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว
 - บุคลากรทางการท่องเที่ยว
 - การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยญ้อ

6.4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การจัดเส้นทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่า
 - การพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวให้มากขึ้น
 - การจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยผู้อยู่ให้มากขึ้น
 - การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยผู้อยู่ผ่านสื่อต่างๆ
- (สันติ ไชยมหา. 2554: สัมภาษณ์)

7) องค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มหมั้ว

7.1) ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน

ในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มหมั้ว มีหน้าที่ดูแลด้านการบริหารงานต่างๆภายในเขตตำบลลุ่มหมั้ว ทั้งในด้านของการศึกษา การส่งเสริมกลุ่มอาชีพ การดูแลรักษาความปลอดภัย ตลอดจนการจัดการระบบสาธารณสุขไปทั่ว นอกจากนี้ยังมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการบำรุงรักษาสีลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยข่า ซึ่งเป็นชนเผ่าที่อาศัยอยู่ภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มหมั้ว

7.2) ด้านนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรม เช่นการจัดงานวันผู้สูงอายุ ซึ่งมีการจัดแสดงวิถีชีวิตของคนในชุมชน
- การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน เช่นผู้ใหญ่บ้าน ให้ตระหนักถึงคุณค่าของการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชนเผ่าไทยข่า

7.3) มุมมองเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์

- 1) ความโดดเด่นและจุดแข็งด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยข่า
 - วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยข่า
 - การแต่งกาย
 - ชุมชนมีความเข้มแข็งและสามัคคี
- 2) จุดอ่อนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยข่า
 - การถูกกลืนจากวัฒนธรรมใหม่
 - สื่อประชาสัมพันธ์

3) โอกาสด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยข่า

- ตั้งอยู่ในเส้นทางสายหลักระหว่างจังหวัดนครพนมและจังหวัดมุกดาหาร

และห่างจากวัดพระธาตุพนมเพียง 10 กิโลเมตรเท่านั้น

4) อุปสรรคด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยข่า

- ปัญหาทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- บุคลากรทางการท่องเที่ยว
- การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยข่า

7.4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของ

กลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่า) ในพื้นที่

- การปลูกจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชนเผ่าไทยข่า
- การพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวให้มากขึ้น
- การจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชนเผ่า

ไทยข่าให้มากขึ้น

(นิวัตร คำมุงคุณ. 2554: สัมภาษณ์)

5.3 ศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยขอนำเสนอตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

การนำเสนอข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

5.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์จากประชาชนในอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ทำการวิจัยแยกตามชนเผ่า ได้แก่ ชนเผ่าผู้ไทย ไทยกะเลิง ไทยแสก ไทยโส้ ไทยญ้อ ไทยข่า และไทยอีสาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของชนเผ่า

5.3.2 การวิเคราะห์ภาพรวมของศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวจากกลุ่มชาติพันธุ์จากประชาชนในอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ทำการวิจัยแสดงข้อมูลทั้ง 7 ชนเผ่า

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

5.3.3 การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนมจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

5.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์จากประชาชนในอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ทำการวิจัยแยกตามชนเผ่า ได้แก่ ชนเผ่าผู้ไทย ไทยกะเลิง ไทยแสก ไทยโล้ ไทยญ้อ ไทยข่า และไทยอีสาน

1.1) การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์จากประชาชนในอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ทำการวิจัย (ชนเผ่าผู้ไทย)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าผู้ไทย

ตารางที่ 5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าผู้ไทย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	18	41.90
- หญิง	25	58.10
รวม	43	100.00
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 20 ปี	1	2.30
- 20 – 30 ปี	6	14.00
- 31 – 40 ปี	6	14.00
- 41 – 50 ปี	7	16.30
- 51 – 60 ปี	15	34.90
- มากกว่า 60 ปี	8	18.60
รวม	43	100.00
3. สถานภาพ		
- โสด	10	23.30
- สมรส	29	67.40
- หย่าร้าง	1	2.30
- อื่นๆ (หม้าย)	3	7.00
รวม	43	100.00

ตารางที่ 5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ชนเผ่าผู้ไทย) (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับศึกษาสูงสุด		
- ประถมศึกษา	9	20.90
- มัธยมศึกษา	4	9.30
- อนุปริญญา	0	0
- ปริญญาตรี	28	65.10
- ปริญญาโท	2	4.70
- สูงกว่าปริญญาโท	0	0
รวม	43	100.00
5. อาชีพ		
- เกษตรกรรม	7	16.30
- รับจ้างทั่วไป	1	2.30
- ธุรกิจส่วนตัว	7	16.30
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	22	51.20
- พนักงานบริษัทเอกชน	1	2.30
- นักเรียน/นักศึกษา	4	9.30
- อื่นๆ (แม่บ้าน)	1	2.30
รวม	43	100.00
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 3,000 บาท	11	25.60
- 3,001 – 6,000 บาท	2	4.70
- 6,001 – 9,000 บาท	2	4.70
- 9,001 – 12,000 บาท	5	11.60
- 12,001 – 15,000 บาท	2	4.70
- มากกว่า 15,000 บาท	21	48.80
รวม	43	100.00

ตารางที่ 5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ชนเผ่าผู้ไทย) (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน		
- ต่ำกว่า 10 ปี	1	2.30
- 10 - 20 ปี	2	4.70
- 21 – 30 ปี	8	18.60
- 31 – 40 ปี	7	16.30
- 41 – 50 ปี	7	16.30
- มากกว่า 50 ปี	18	41.90
รวม	43	100.00
8. ภูมิลำเนาเดิม		
- เป็นคนในชุมชน	39	90.70
- ย้ายมาจากท้องถิ่นอื่น	4	9.30
รวม	43	100.00
9. สมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน		
- เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน	7	16.30
- ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน	36	83.70
รวม	43	100.00

จากตารางที่ 5.1 แสดงผลการวิเคราะห์ด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของชนเผ่าผู้ไทย สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

ด้านเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 58.10 และชายจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 41.90 ด้านอายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุ 51 - 60 ปี มากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 34.90 ด้านสถานภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสเป็นส่วนใหญ่จำนวน 29 คิดเป็นร้อยละ 67.40 ด้านระดับการศึกษาสูงสุด พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 65.10 ด้านอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 22 คิดเป็นร้อยละ 51.20 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 15,000 บาท ต่อเดือน จำนวน 21คน คิดเป็นร้อยละ 48.80 ด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากอาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 50 ปี จำนวน 18 คน

คิดเป็น ร้อยละ 41.90 ด้านภูมิถิ่นอาศัยเดิมพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นคนในชุมชน จำนวน 39 คน คิดเป็น ร้อยละ 90.70 ด้านการเป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 83.70

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของ
กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 5.2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวเกี่ยวกับคุณค่าของ
มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าผู้ไทย

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประวัติศาสตร์			
1. ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า	3.29	1.10	ปานกลาง
2. ชุมชนของท่านมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของ ชนเผ่า	3.47	1.01	มาก
ด้านสุนทรียศาสตร์			
3. ลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า	4.02	0.71	มาก
4. ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม	3.49	0.96	มาก
5. ความงดงามด้านศิลปกรรมและหัตถกรรม	3.81	0.79	มาก
6. ความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่า	4.40	0.66	มากที่สุด
ด้านสังคม			
7. ประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า	4.26	0.66	มากที่สุด
8. เอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนใน ชนเผ่า	4.30	0.67	มากที่สุด
9. เอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา	4.14	0.64	มาก
10. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียม การรับประทานอาหารของชนเผ่า	3.88	0.85	มาก

ตารางที่ 5.2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าผู้ไทย (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านกระบวนการอนุรักษ์			
11. มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี	3.98	0.71	มาก
12. มีการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า	3.79	0.91	มาก
รวม	3.90	0.80	มาก

จากตารางที่ 5.2 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าผู้ไทย พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านประวัติศาสตร์

ด้านความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า พบว่าประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาของชนเผ่าตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) และหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชนเผ่าภายในชุมชนทำให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$)

2) ด้านสุนทรียศาสตร์

ด้านลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) มีลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$) ชนเผ่าผู้ไทยมีความงดงามทางด้านศิลปกรรมและหัตถกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) และมีความโดดเด่นทางภาษาของชนเผ่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$)

3) ด้านสังคม

ประเพณีที่สำคัญและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่าผู้ไทยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) ชนเผ่าผู้ไทยมีเอกลักษณ์ทางความเชื่อและค่านิยมของคนในชนเผ่าอยู่ในระดับ

มากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) มีเอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) และมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียมการรับประทานอาหารของชนเผ่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$)

4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของชนเผ่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$)

ตารางที่ 5.3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่าผู้ไทย

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว			
1. สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก	3.70	0.91	มาก
2. ลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ	4.05	0.79	มาก
ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
3. ถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี	3.93	1.03	มาก
4. ระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น รถโดยสารประจำทาง เป็นต้น	3.40	1.20	ปานกลาง
5. เส้นทางคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.79	0.97	มาก
รวม	3.77	0.98	มาก

จากตารางที่ 5.3 แสดงผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่า
ผู้ไทย พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านความสามารถในการเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นของชนเผ่าผู้ไทยอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.70$) และในด้านลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหา
เรื่องภัยธรรมชาติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$)

2) ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ด้านถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าผู้ไทยอยู่ในสภาพดี ($\bar{X} = 3.93$)
ระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.40$) และในด้านเส้นทางรถขนส่ง
ภายในแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าผู้ไทย ($\bar{X} = 3.79$) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 5.4 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
และบริการทางการท่องเที่ยว ของชนเผ่าผู้ไทย

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	3.66	0.92	มาก
2. ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า	3.23	1.04	ปานกลาง
3. ห้องน้ำสาธารณะ	2.79	0.80	ปานกลาง
4. ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว	2.12	0.88	น้อย
5. ร้านอาหาร	2.26	0.76	น้อย
6. สถานที่จอดรถ	2.95	0.65	ปานกลาง
7. ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก	3.05	1.13	ปานกลาง
8. ถังขยะ	3.09	0.84	ปานกลาง
ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว			
9. เจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ	1.88	0.79	น้อย
10. มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญใน ชนเผ่า	1.79	0.74	น้อยที่สุด

ตารางที่ 5.4 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยว ของชนเผ่าผู้ไทย (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว (ต่อ)			
11. ป้ายสื่อความหมาย	3.68	0.91	มาก
12. ลานกิจกรรม	3.95	1.04	มาก
รวม	2.87	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.4 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทาง การท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าผู้ไทย พบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชน พบว่าด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากจำนวน 1 ข้อ ระดับปานกลาง 5 ข้อ และระดับน้อย 2 ข้อ โดยศูนย์บริการนักท่องเที่ยวมีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมาคือศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า ($\bar{X} = 3.23$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.12$)

2) ด้านบริการในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าผู้ไทย อยู่ในระดับมากจำนวน 2 ข้อ ระดับน้อย 1 ข้อ และระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ โดยลานกิจกรรมมีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมาคือป้ายสื่อความหมาย ($\bar{X} = 3.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่า ($\bar{X} = 1.79$)

ตารางที่ 5.5 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าผู้ไทย

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว			
1. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง	4.11	0.83	มาก
ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว			
2. นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี	4.12	1.16	มาก
3. การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่า	3.20	0.91	ปานกลาง
ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว			
4. ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า	4.33	0.98	มากที่สุด
5. ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า	3.76	0.98	มาก
6. การนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต เป็นต้น	3.92	0.83	มาก
รวม	3.91	0.95	มาก

จากตารางที่ 5.5 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทาง การท่องเที่ยว ด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าผู้ไทย พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

- 1) ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว
- ด้านเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าผู้ไทยเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)

2) ความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว

ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเพื่อศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าผู้ไทยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) และมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าผู้ไทยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$)

3) ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่าผู้ไทย มีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาคือการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ ($\bar{X} = 3.92$) และภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า ($\bar{X} = 3.76$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5.6 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าผู้ไทย

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว			
1. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว	3.33	0.78	ปานกลาง
2. ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว	3.09	1.13	ปานกลาง
3. ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า	3.64	1.05	มาก
ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว			
4. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว	3.03	1.00	ปานกลาง
5. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว	2.63	0.85	ปานกลาง

ตารางที่ 5.6 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าผู้ไทย (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว (ต่อ)			
6. มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้ และฝึก ปฏิบัติจริง	3.42	0.88	มาก
7. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและ ต่อยอดความคิดสร้างสรรค์	2.28	0.85	น้อย
ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว			
8. มีการจัดมูมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้ นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้ วัฒนธรรมชนเผ่า	1.91	0.81	น้อย
9. มีการประเมินผลความพึงพอใจและประสบการณ์ ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง	1.72	0.63	น้อยที่สุด
รวม	2.78	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.6 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทาง
การท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าผู้ไทย อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 2.78$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

ด้านการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวพบว่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการท่องเที่ยวของ
ชนเผ่ามีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.64$) รองลงมาคือประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
ทางการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.33$) และประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.09$) ตามลำดับ

2) ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวพบว่า การจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริงมีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.42$) รองลงมาคือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.03$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและต่อยอดความคิดสร้างสรรค์

3) ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว

ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว พบว่ามีการจัดมูมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้ นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าน้อย ($\bar{X} = 1.91$) และการประเมินผลความพึงพอใจและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้งอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.72$)

1.2) การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์จากประชาชนในอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ทำการวิจัย (ชนเผ่าไทยกะเลิง)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยกะเลิง
ตารางที่ 5.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยกะเลิง

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	36	48.60
- หญิง	38	51.40
รวม	74	100.00
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 20 ปี	9	12.20
- 20 – 30 ปี	9	12.20
- 31 – 40 ปี	16	21.60
- 41 – 50 ปี	18	24.30
- 51 – 60 ปี	4	5.40
- มากกว่า 60 ปี	18	24.30
รวม	74	100.00
3. สถานภาพ		
- โสด	10	13.50
- สมรส	63	85.10
- หย่าร้าง	1	1.40
- อื่นๆ	0	0
รวม	74	100.00

ตารางที่ 5.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยกะเลิง (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับศึกษาสูงสุด		
- ประถมศึกษา	61	82.40
- มัธยมศึกษา	11	14.90
- อนุปริญญา	0	0
- ปริญญาตรี	2	2.70
- ปริญญาโท	0	0
- สูงกว่าปริญญาโท	0	0
รวม	74	100.00
5. อาชีพ		
- เกษตรกรรม	56	75.70
- รับจ้างทั่วไป	7	9.50
- ธุรกิจส่วนตัว	0	0
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2	2.70
- พนักงานบริษัทเอกชน	0	0
- นักเรียน/นักศึกษา	9	12.20
- อื่นๆ	0	0
รวม	74	100.00
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 3,000 บาท	53	71.60
- 3,001 – 6,000 บาท	17	23.00
- 6,001 – 9,000 บาท	4	5.40
- 9,001 – 12,000 บาท	0	0
- 12,001 – 15,000 บาท	0	0
- มากกว่า 15,000 บาท	0	0
รวม	74	100.00

ตารางที่ 5.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยกะเลิง (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน		
- ต่ำกว่า 10 ปี	0	0
- 10 - 20 ปี	9	12.20
- 21 – 30 ปี	13	17.60
- 31 – 40 ปี	16	21.60
- 41 – 50 ปี	14	18.90
- มากกว่า 50 ปี	22	29.70
รวม	74	100.00
8. ภูมิลำเนาเดิม		
- เป็นคนในชุมชน	71	95.90
- ย้ายมาจากท้องถิ่นอื่น	3	4.10
รวม	74	100.00
9. สมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน		
- เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน	11	14.90
- ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพใด ๆ ในชุมชน	63	85.10
รวม	74	100.00

จากตารางที่ 5.7 แสดงผลการวิเคราะห์ด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของชนเผ่าไทยกะเลิง สามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

ด้านเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 และชายจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 48.60 ด้านอายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุ 41 – 50 ปี และมากกว่า 60 ปีมากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 ด้านสถานภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 63 คิดเป็นร้อยละ 85.10 ด้านระดับการศึกษาสูงสุด พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 82.40 ด้านอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 75.70 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท ต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 71.60 ด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากอาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า

50 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 ด้านภูมิลำเนาเดิมพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นคนในชุมชน จำนวน 71 คน คิดเป็น ร้อยละ 95.90 ด้านการเป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพในชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 85.10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของ
กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 5.8 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของ
มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยกะเลิง

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประวัติศาสตร์			
1. ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า	1.85	0.84	น้อย
2. ชุมชนของท่านมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของ ชนเผ่า	1.86	0.78	น้อย
ด้านสุนทรียศาสตร์			
3. ลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า	1.84	0.94	น้อย
4. ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม	2.23	0.91	น้อย
5. ความงดงามด้านศิลปกรรมและหัตถกรรม	2.41	1.20	น้อย
6. ความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่า	2.92	1.41	ปานกลาง
ด้านสังคม			
7. ประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า	3.11	1.41	ปานกลาง
8. เอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนใน ชนเผ่า	3.15	1.39	ปานกลาง
9. เอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา	3.15	1.07	ปานกลาง

ตารางที่ 5.8 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยกะเลิง (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสังคม (ต่อ)			
10. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียมการรับประทานอาหารของชนเผ่า	2.54	0.95	น้อย
ด้านกระบวนการอนุรักษ์			
11. มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี	3.16	1.28	ปานกลาง
12. มีการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า	2.65	1.04	ปานกลาง
รวม	2.57	1.10	น้อย

จากตารางที่ 5.8 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยกะเลิง พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.57$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

- 1) ด้านประวัติศาสตร์
- ด้านความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า พบว่าประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่าตนเอง อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.85$) และหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชนเผ่าภายในชุมชนทำให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.86$)
- 2) ด้านสุนทรียศาสตร์
- ด้านสุนทรียศาสตร์ของชนเผ่าไทยกะเลิงพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ โดยภาษาของชนเผ่าไทยกะเลิงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) รองลงมาคือความงดงามด้านศิลปกรรมและหัตถกรรม ($\bar{X} = 2.41$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมี 2 ข้อ คือ

ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ($\bar{X} = 2.23$) และลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า ($\bar{X} = 1.84$)

3) ด้านสังคม

ด้านสังคม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ โดยเอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนในชนเผ่าและเอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) รองลงมาคือประเพณีที่สำคัญและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า ($\bar{X} = 3.11$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียมการรับประทานอาหารของชนเผ่า ($\bar{X} = 2.54$)

4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ด้านกระบวนการอนุรักษ์ พบว่า มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี ($\bar{X} = 3.16$) รองลงมาคือ การจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า ($\bar{X} = 2.65$)

ตารางที่ 5.9 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่าไทยกะเลิง

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว			
1. สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก	3.03	1.33	ปานกลาง
2. ลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ	3.05	1.27	ปานกลาง
ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
3. ถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี	2.57	1.24	น้อย
4. ระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น รถโดยสารประจำทาง เป็นต้น	2.55	1.32	น้อย
5. เส้นทางคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.09	1.31	น้อย
รวม	2.66	1.29	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.9 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยว ด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่าไทยกะเลิง พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวพบว่า ด้านลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นของชนเผ่าไทยกะเลิง ($\bar{X} = 3.03$)

2) ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่าด้านถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยกะเลิงอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.57$) รองลงมาคือด้านระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือเส้นทางรถขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยกะเลิง ($\bar{X} = 2.09$)

ตารางที่ 5.10 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยกะเลิง

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	1.20	0.47	น้อยที่สุด
2. ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า	1.45	0.85	น้อยที่สุด
3. ห้องน้ำสาธารณะ	2.01	1.08	น้อย
4. ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว	1.05	0.56	น้อยที่สุด
5. ร้านอาหาร	1.93	1.13	น้อย
6. สถานที่จอดรถ	2.55	1.20	น้อย
7. ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก	1.62	0.93	น้อยที่สุด
8. ถังขยะ	2.47	1.14	น้อย
ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว			
9. เจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ	1.47	0.55	น้อยที่สุด
10. มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญใน ชนเผ่า	1.36	0.48	น้อยที่สุด
11. ป้ายสื่อความหมาย	1.93	0.83	น้อย
12. ลานกิจกรรม	2.16	0.94	น้อย
รวม	1.77	0.85	น้อยที่สุด

ตารางที่ 5.10 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยกะเลิง พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.77$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับน้อย 4 ข้อ และอยู่ในระดับน้อยที่สุด 4 ข้อ โดยสถานที่จอดรถมีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 2.55$) รองลงมาคือ ถึงขยะ ($\bar{X} = 2.47$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 1.05$)

2) ด้านบริการในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยกะเลิง พบว่าอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ และอยู่ในระดับน้อยที่สุด 2 ข้อ โดยลานกิจกรรมมีค่ามากที่สุด ($\bar{X} = 2.16$) รองลงมาคือป้ายสื่อความหมาย ($\bar{X} = 1.93$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่า ($\bar{X} = 1.36$)

ตารางที่ 5.11 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อ
แหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยกะเลิง

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว			
1. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง	2.26	1.09	น้อย
ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว			
2. นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี	1.99	1.31	น้อย
3. การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่า	1.16	0.44	น้อยที่สุด
ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว			
4. ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า	2.04	0.88	น้อย
5. ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า	1.91	0.72	น้อย
6. การนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต เป็นต้น	2.07	1.08	น้อย
รวม	1.90	0.92	น้อย

จากตารางที่ 5.11 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยกะเลิง พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.90$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยกะเลิงเป็นที่รู้จักในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$)

2) ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว

ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าไทยกะเลิงอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.99$) และการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมชนเผ่าไทยกะเลิงอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.16$)

3) ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว พบว่ามีการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ ($\bar{X} = 2.07$) รองลงมาคือภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า ($\bar{X} = 2.04$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า ($\bar{X} = 1.91$)

ตารางที่ 5.12 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยกะเลิง

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว			
1. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทาง การท่องเที่ยว	2.20	0.86	น้อย
2. ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว	1.74	0.95	น้อยที่สุด
3. ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยว ของชนเผ่า	1.99	1.12	น้อย
การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว			
4. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของ ชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว	1.73	0.83	น้อยที่สุด
5. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมชน เผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรม ทางการท่องเที่ยว	1.66	0.83	น้อยที่สุด
6. มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้ และฝึก ปฏิบัติจริง	1.73	0.98	น้อยที่สุด
7. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและ ต่อยอดความคิดสร้างสรรค์	1.43	0.74	น้อยที่สุด
ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว			
8. มีการจัดมุมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้ นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้ วัฒนธรรมชนเผ่า	1.05	0.33	น้อยที่สุด

ตารางที่ 5.12 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยกะเลิง (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว (ต่อ)			
9. มีการประเมินผลความพึงพอใจและประสบการณ์ ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง	1.38	0.73	น้อยที่สุด
รวม	1.66	0.82	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 5.12 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยกะเลิง พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.66$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

- 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว
- ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการท่องเที่ยว พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.20$) รองลงมาคือผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการท่องเที่ยวของชนเผ่า ($\bar{X} = 1.99$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 1.74$)
- 2) ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว
- ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ($\bar{X} = 1.73$) รองลงมาคือการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 1.66$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 1.43$)

3) ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว

ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว พบว่า ด้านการจัดมูมถ่ายทอดประสบการณ์ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้รับจาก การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าไทยกะเลิง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.05$) และในการประเมินผลความพึงพอใจตลอดจนประสบการณ์ของ นักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้งอยู่ในระดับน้อยที่สุดเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 1.38$)

1.3) การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์จากประชาชนในอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ทำกรวิจัย (ชนเผ่าไทยแสก)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยแสก

ตารางที่ 5.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยแสก

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	22	33.33
- หญิง	44	66.70
รวม	66	100.00
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 20 ปี	7	10.60
- 20 – 30 ปี	3	4.50
- 31 – 40 ปี	5	7.60
- 41 – 50 ปี	13	19.70
- 51 – 60 ปี	3	4.50
- มากกว่า 60 ปี	35	53.00
รวม	66	100.00
3. สถานภาพ		
- โสด	8	12.10
- สมรส	48	72.70
- หย่าร้าง	3	4.50
- อื่นๆ (หม้าย)	7	10.60
รวม	66	100.00

ตารางที่ 5.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยแสง (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับศึกษาสูงสุด		
- ประถมศึกษา	48	72.70
- มัธยมศึกษา	6	9.10
- อนุปริญญา	2	3.00
- ปริญญาตรี	9	13.60
- ปริญญาโท	1	1.50
- สูงกว่าปริญญาโท	0	0
รวม	66	100.00
5. อาชีพ		
- เกษตรกรรม	36	54.50
- รับจ้างทั่วไป	4	6.10
- ธุรกิจส่วนตัว	9	13.60
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4	6.10
- พนักงานบริษัทเอกชน	0	0
- นักเรียน/นักศึกษา	3	4.50
- อื่นๆ (แม่บ้าน)	10	15.20
รวม	66	100.00
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 3,000 บาท	39	59.10
- 3,001 – 6,000 บาท	17	25.80
- 6,001 – 9,000 บาท	7	10.60
- 9,001 – 12,000 บาท	3	4.50
- 12,001 – 15,000 บาท	0	0
- มากกว่า 15,000 บาท	0	0
รวม	66	100.00

ตารางที่ 5.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยแสก (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน		
- ต่ำกว่า 10 ปี	6	9.10
- 10 - 20 ปี	8	12.10
- 21 – 30 ปี	2	3.00
- 31 – 40 ปี	9	13.60
- 41 – 50 ปี	11	16.70
- มากกว่า 50 ปี	30	45.50
รวม	66	100.00
8. ภูมิลำเนาเดิม		
- เป็นคนในชุมชน	52	78.80
- ย้ายมาจากท้องถิ่นอื่น	14	21.20
รวม	66	100.00
9. สมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน		
- เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน	26	39.40
- ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน	40	60.60
รวม	66	100.00

จากตารางที่ 5.13 แสดงผลการวิเคราะห์ด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของชนเผ่าไทยแสก สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

ด้านเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 และชายจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 ด้านอายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุมากกว่า 60 ปีมากที่สุดจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 ด้านสถานภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 48 คิดเป็นร้อยละ 72.70 ด้านระดับการศึกษาสูงสุด พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 72.70 ด้านอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท ต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 59.10 ด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากอาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 50 ปี

จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 ด้านภูมิถิ่นเนาเดิมพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นคนในชุมชน จำนวน 52 คน คิดเป็น ร้อยละ 78.80 ด้านการเป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 60.60

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของ
กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 5.14 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวในด้านคุณค่าของ
มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยแสก

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประวัติศาสตร์			
1. ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า	3.33	0.92	ปานกลาง
2. ชุมชนของท่านมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของ ชนเผ่า	3.39	0.84	ปานกลาง
ด้านสุนทรียศาสตร์			
3. ลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า	4.35	0.69	มากที่สุด
4. ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม	3.18	0.84	ปานกลาง
5. ความงดงามด้านศิลปกรรมและหัตถกรรม	3.55	1.06	มาก
6. ความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่า	4.36	0.82	มากที่สุด
ด้านสังคม			
7. ประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า	4.15	0.75	มาก
8. เอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนใน ชนเผ่า	3.88	0.89	มาก
9. เอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา	3.86	0.80	มาก
10. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียม การรับประทานอาหารของชนเผ่า	3.80	0.95	มาก

ตารางที่ 5.14 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยแสก (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านกระบวนการอนุรักษ์			
11. มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี	4.29	0.94	มากที่สุด
12. มีการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า	4.20	0.86	มาก
รวม	3.86	0.86	มาก

จากตารางที่ 5.14 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยแสก พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านประวัติศาสตร์

ด้านความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชนเผ่า พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) และชุมชนมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชนเผ่าอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 3.39$)

2) ด้านสุนทรียศาสตร์

ด้านสุนทรียศาสตร์ของชนเผ่าไทยแสก พบว่าภาษาของชนเผ่าไทยแสกมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมาคือเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า ($\bar{X} = 4.35$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ($\bar{X} = 3.18$)

3) ด้านสังคม

ด้านสังคม พบว่า อยู่ในระดับมาทั้ง 4 ข้อ โดยประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า ($\bar{X} = 4.15$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือเอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนในชนเผ่า ($\bar{X} = 3.88$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียมการรับประทานอาหารของชนเผ่า ($\bar{X} = 3.80$)

4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ด้านกระบวนการอนุรักษ์ พบว่า ชนเผ่าไทยแสกมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี ($\bar{X} = 4.29$) และมีการจัดโครงการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$)

ตารางที่ 5.15 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่าไทยแสก

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว			
1. สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก	4.18	0.80	มาก
2. ลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ	3.91	0.80	มาก
ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
3. ถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี	4.11	0.88	มาก
4. ระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น รถโดยสารประจำทาง เป็นต้น	4.17	0.83	มาก
5. เส้นทางคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.98	0.83	มาก
รวม	4.07	0.83	มาก

จากตารางที่ 5.15 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่าไทยแสก พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า สามารถเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวกในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ ($\bar{X} = 3.91$)

2) ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยแสก พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ข้อ โดยระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาคือ ถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี ($\bar{X} = 4.11$) และเส้นทางการคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.98$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5.16 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยแสก

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	3.36	0.80	ปานกลาง
2. ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า	3.24	0.88	ปานกลาง
3. ห้องน้ำสาธารณะ	2.92	0.79	ปานกลาง
4. ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว	3.18	0.91	ปานกลาง
5. ร้านอาหาร	2.70	0.98	ปานกลาง
6. สถานที่จอดรถ	3.67	0.92	มาก
7. ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก	2.86	1.05	ปานกลาง
8. ถึงขยะ	3.56	0.83	มาก
ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว			
9. เจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ	2.70	0.63	ปานกลาง
10. ภาครัฐที่ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่า	2.38	0.74	น้อย
11. ป้ายสื่อความหมาย	2.77	0.99	ปานกลาง
12. ลานกิจกรรม	2.95	0.77	ปานกลาง
รวม	3.02	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.16 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยแสก พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ โดยสถานที่จอดรถ ($\bar{X} = 3.67$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือถังขยะ ($\bar{X} = 3.56$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ร้านอาหาร ($\bar{X} = 2.70$)

2) ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ โดยลานกิจกรรม ($\bar{X} = 2.95$) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือสถานที่จอดรถ ($\bar{X} = 3.02$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่า ($\bar{X} = 2.38$)

ตารางที่ 5.17 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อ
แหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยแสง

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว			
1. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง	3.98	0.75	มาก
ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว			
2. นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี	3.80	0.75	มาก
3. การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่า	2.97	0.98	ปานกลาง
ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว			
4. ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า	4.00	0.94	มาก
5. ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า	3.42	0.82	มาก
6. การนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต เป็นต้น	3.48	0.73	มาก
รวม	3.61	0.83	มาก

จากตารางที่ 5.17 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยแสง พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)

1) ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$)

2) ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว

ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี ($\bar{X} = 3.80$) ในระดับมาก รองลงมาคือการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่า ($\bar{X} = 2.97$)

3) ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ข้อ โดยภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า ($\bar{X} = 4.00$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ ($\bar{X} = 3.48$) และภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า ($\bar{X} = 3.42$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5.18 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยแสง

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว			
1. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทาง การท่องเที่ยว	4.05	0.75	มาก
2. ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว	3.30	0.78	ปานกลาง
3. ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยว ของชนเผ่า	3.12	0.74	ปานกลาง
การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว			
4. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของ ชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว	3.23	0.80	ปานกลาง
5. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมชน เผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรม ทางการท่องเที่ยว	2.88	0.69	ปานกลาง
6. มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้ และฝึก ปฏิบัติจริง	2.86	0.80	ปานกลาง
7. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและ ต่อยอดความคิดสร้างสรรค์	2.26	0.59	น้อย
ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว			
8. มีการจัดมุมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้ นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้ วัฒนธรรมชนเผ่า	2.14	0.43	น้อย

ตารางที่ 5.18 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยแสก (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว (ต่อ)			
9. มีการประเมินผลความพึงพอใจและประสบการณ์ ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง	1.89	0.53	น้อย
รวม	2.86	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.18 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยแสก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.05$) ในระดับมาก รองลงมาคือประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.30$) และผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า ($\bar{X} = 3.12$)

2) ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.23$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.88$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 2.26$)

3) ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว

ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว พบว่ามีการจัดมุมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า ($\bar{X} = 2.14$) รองลงมาคือการประเมินผลความพึงพอใจและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง ($\bar{X} = 1.89$)

1.4) การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์จากประชาชนในอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ทำการวิจัย (ชนเผ่าไทยโล่)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยโล่

ตารางที่ 5.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยโล่

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	6	13.30
- หญิง	39	86.70
รวม	45	100.00
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 20 ปี	11	24.40
- 20 – 30 ปี	8	17.80
- 31 – 40 ปี	14	31.10
- 41 – 50 ปี	9	20.00
- 51 – 60 ปี	1	2.20
- มากกว่า 60 ปี	2	4.40
รวม	45	100.00
3. สถานภาพ		
- โสด	24	53.30
- สมรส	19	42.20
- หย่าร้าง	1	2.20
- อื่นๆ (หม้าย)	1	2.20
รวม	45	100.00

ตารางที่ 5.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยโล้ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับศึกษาสูงสุด		
- ประถมศึกษา	15	33.30
- มัธยมศึกษา	15	33.30
- อนุปริญญา	0	0
- ปริญญาตรี	14	31.10
- ปริญญาโท	0	0
- สูงกว่าปริญญาโท	1	2.20
รวม	45	100.00
5. อาชีพ		
- เกษตรกรรม	16	35.60
- รับจ้างทั่วไป	4	8.90
- ธุรกิจส่วนตัว	1	2.20
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	8	17.80
- พนักงานบริษัทเอกชน	0	0
- นักเรียน/นักศึกษา	15	33.30
- อื่นๆ (แม่บ้าน)	1	2.20
รวม	45	100.00
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 3,000 บาท	24	53.30
- 3,001 – 6,000 บาท	11	24.40
- 6,001 – 9,000 บาท	4	8.90
- 9,001 – 12,000 บาท	3	6.70
- 12,001 – 15,000 บาท	0	0
- มากกว่า 15,000 บาท	3	6.70
รวม	45	100.00

ตารางที่ 5.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยโล้ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน		
- ต่ำกว่า 10 ปี	4	8.90
- 10 - 20 ปี	14	31.10
- 21 – 30 ปี	10	22.20
- 31 – 40 ปี	7	15.60
- 41 – 50 ปี	7	15.60
- มากกว่า 50 ปี	3	6.70
รวม	45	100.00
8. ภูมิลำเนาเดิม		
- เป็นคนในชุมชน	41	91.10
- ย้ายมาจากท้องถิ่นอื่น	4	8.90
รวม	45	100.00
9. สมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน		
- เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน	14	31.10
- ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน	31	68.90
รวม	45	100.00

จากตารางที่ 5.19 แสดงผลการวิเคราะห์ด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของชนเผ่าไทยโล้ สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

ด้านเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 86.70 และชายจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 ด้านอายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างมี อายุ 31 – 40 ปี มากที่สุดจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 31.10 ด้านสถานภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพโสดเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 24 คิดเป็นร้อยละ 53.30 ด้านระดับการศึกษาสูงสุด พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษามากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็น ร้อยละ 33.30 ด้านอาชีพพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท ต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 53.30 ด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากอาศัยอยู่ใน

ชุมชน 10 -20 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 31.10 ด้านภูมิถิ่นเนาเดิมพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นคนในชุมชน จำนวน 41 คน คิดเป็น ร้อยละ 91.10 ด้านการเป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกของ กลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 68.90

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของ
กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 5.20 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้วด้านคุณค่าของ
มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยใต้

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประวัติศาสตร์			
1. ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า	3.58	1.03	มาก
2. ชุมชนของท่านมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของ ชนเผ่า	3.69	0.87	มาก
ด้านสุนทรียศาสตร์			
3. ลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า	4.58	0.62	มากที่สุด
4. ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม	3.62	0.91	มาก
5. ความงดงามด้านศิลปกรรมและหัตถกรรม	4.31	0.73	มากที่สุด
6. ความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่า	4.69	0.51	มากที่สุด
ด้านสังคม			
7. ประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า	4.53	0.66	มากที่สุด
8. เอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนใน ชนเผ่า	4.40	0.78	มากที่สุด
9. เอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา	4.53	0.66	มากที่สุด
10. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียม การรับประทานอาหารของชนเผ่า	3.91	0.76	มาก

ตารางที่ 5.20 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยโล่ (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านกระบวนการอนุรักษ์			
11. มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี	4.40	0.54	มากที่สุด
12. มีการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า	4.00	0.90	มาก
รวม	4.17	0.75	มาก

จากตารางที่ 5.20 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยโล่ พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านประวัติศาสตร์

ด้านประวัติศาสตร์ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ โดยชุมชนมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชนเผ่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.69$) รองลงมาคือความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า ($\bar{X} = 3.58$)

2) ด้านสุนทรียศาสตร์

ด้านสุนทรียศาสตร์ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมาคือลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า ($\bar{X} = 4.58$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ($\bar{X} = 3.62$)

3) ด้านสังคม

ด้านสังคม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า และเอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมาคือเอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนในชนเผ่า

($\bar{X} = 4.40$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียมการรับประทานอาหารของชนเผ่า ($\bar{X} = 3.91$)

4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ด้านกระบวนการอนุรักษ์ พบว่ามีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) และมีการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

ตารางที่ 5.21 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่าไทยโล่

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว			
1. สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก	3.82	0.89	มาก
2. ลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ	3.91	1.02	มาก
ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
3. ถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี	3.53	1.12	มาก
4. ระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น รถโดยสารประจำทาง เป็นต้น	3.29	1.10	ปานกลาง
5. เส้นทางคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.16	1.19	ปานกลาง
รวม	3.54	1.06	มาก

จากตารางที่ 5.21 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่าไทยโล่ พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก ($\bar{X} = 3.82$) และลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ ($\bar{X} = 3.91$)

2) ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่าถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมาคือระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.29$) และเส้นทางการคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$)

ตารางที่ 5.22 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยโล่

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	3.36	1.15	ปานกลาง
2. ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า	3.58	1.03	มาก
3. ห้องน้ำสาธารณะ	3.07	0.99	ปานกลาง
4. ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว	2.91	1.02	ปานกลาง
5. ร้านอาหาร	2.73	1.18	ปานกลาง
6. สถานที่จอดรถ	3.18	0.91	ปานกลาง
7. ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก	2.69	1.14	ปานกลาง
8. ถังขยะ	3.22	0.95	ปานกลาง
ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว			
9. เจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ	3.18	1.03	ปานกลาง
10. มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่า	2.93	1.30	ปานกลาง
11. ป้ายสื่อความหมาย	2.98	1.10	ปานกลาง
12. ลานกิจกรรม	3.71	0.94	มาก
รวม	3.13	1.06	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.22 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยโล่ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.13) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวพบว่า มีระดับมาก 1 ข้อ และระดับปานกลาง 7 ข้อ โดยศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า มีค่าเฉลี่ยที่สุด ($\bar{X}$ = 3.58) รองลงมาคือศูนย์บริการ

นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.36$) และซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก ($\bar{X} = 2.69$)

2) ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยลานกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมาคือเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ ($\bar{X} = 3.18$) และซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่า ($\bar{X} = 2.93$)

ตารางที่ 5.23 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยโซ้

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว			
1. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง	3.89	0.88	มาก
ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว			
2. นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี	3.76	0.91	มาก
3. การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่า	3.26	1.18	ปานกลาง
ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว			
4. ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า	3.60	0.77	มาก
5. ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า	3.60	1.00	มาก
6. การนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต เป็นต้น	3.24	1.17	ปานกลาง
รวม	3.56	0.98	มาก

จากตารางที่ 5.23 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยโล้ พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

2) ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว

ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาคือการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$)

3) ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่าและภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$)

ตารางที่ 5.24 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยโส้

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว			
1. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทาง การท่องเที่ยว	3.87	0.81	มาก
2. ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว	2.64	1.00	ปานกลาง
3. ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยว ของชนเผ่า	3.40	0.96	ปานกลาง
การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว			
4. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของ ชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว	3.53	0.97	มาก
5. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมชน เผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรม ทางการท่องเที่ยว	3.62	0.96	มาก
6. มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้ และฝึก ปฏิบัติจริง	2.53	1.18	น้อย
7. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและ ต่อยอดความคิดสร้างสรรค์	3.40	1.16	ปานกลาง

ตารางที่ 5.24 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยโล่ (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว			
8. มีการจัดมุมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้ นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้ วัฒนธรรมชนเผ่า	3.40	1.05	ปานกลาง
9. มีการประเมินผลความพึงพอใจและประสบการณ์ ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง	3.02	1.20	ปานกลาง
รวม	3.27	1.03	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.24 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทาง
การท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยโล่ พบว่าอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทาง
การท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมาคือผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการ
การท่องเที่ยวของชนเผ่า ($\bar{X} = 3.40$) และประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.64$)

2) ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่ามีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้
วัฒนธรรมชนเผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมา
คือมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.53$) และข้อที่
มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยว
เข้ามาศึกษา เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 2.53$)

3) ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว

ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว พบว่ามีการจัดมุมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้ นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) รองลงมาคือมีการประเมินผลความพึงพอใจและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวใน แต่ละครั้ง ($\bar{X} = 3.02$)

1.5) การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์จากประชาชนในอาศัยอยู่ ในพื้นที่ที่ทำการวิจัย (ชนเผ่าไทยญ้อ)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยญ้อ
ตารางที่ 5.25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยญ้อ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	31	37.00
- หญิง	48	63.00
รวม	79	100.00
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 20 ปี	8	10.10
- 20 – 30 ปี	4	5.10
- 31 – 40 ปี	12	15.20
- 41 – 50 ปี	34	43.00
- 51 – 60 ปี	17	21.50
- มากกว่า 60 ปี	4	5.10
รวม	79	100.00
3. สถานภาพ		
- โสด	12	15.20
- สมรส	65	82.30
- หย่าร้าง	2	2.50
- อื่นๆ	0	0
รวม	79	100.00

ตารางที่ 5.25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยญ้อ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับศึกษาสูงสุด		
- ประถมศึกษา	27	34.20
- มัธยมศึกษา	40	50.60
- อนุปริญญา	0	0
- ปริญญาตรี	12	15.20
- ปริญญาโท	0	0
- สูงกว่าปริญญาโท	0	0
รวม	79	100.00
5. อาชีพ		
- เกษตรกรรม	16	20.30
- รับจ้างทั่วไป	8	10.10
- ธุรกิจส่วนตัว	34	43.00
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	13	16.50
- พนักงานบริษัทเอกชน	0	0
- นักเรียน/นักศึกษา	8	10.10
- อื่นๆ	0	0
รวม	79	100.00
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 3,000 บาท	20	25.30
- 3,001 – 6,000 บาท	21	26.60
- 6,001 – 9,000 บาท	15	19.00
- 9,001 – 12,000 บาท	4	5.10
- 12,001 – 15,000 บาท	6	7.60
- มากกว่า 15,000 บาท	13	16.50
รวม	79	100.00

ตารางที่ 5.25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยญ้อ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน		
- ต่ำกว่า 10 ปี	4	5.10
- 10 - 20 ปี	20	25.30
- 21 - 30 ปี	19	24.10
- 31 - 40 ปี	12	15.20
- 41 - 50 ปี	17	21.50
- มากกว่า 50 ปี	7	8.90
รวม	79	100.00
8. ภูมิลำเนาเดิม		
- เป็นคนในชุมชน	55	69.60
- ย้ายมาจากท้องถิ่นอื่น	24	30.40
รวม	79	100.00
9. สมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน		
- เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน	16	20.30
- ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน	63	79.70
รวม	79	100.00

จากตารางที่ 5.25 แสดงผลการวิเคราะห์ด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของชนเผ่าไทยญ้อ สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

ด้านเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 และชายจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 ด้านอายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างมี อายุ 41 – 50 ปี มากที่สุด จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 ด้านสถานภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสเป็นส่วนใหญ่จำนวน 65 คิดเป็นร้อยละ 82.30 ด้านระดับการศึกษาสูงสุด พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษามากที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็น ร้อยละ 50.60 ด้านอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอาชีพธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 3,001 – 6,000 บาท ต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 ด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากอาศัยอยู่ในชุมชน 10 -20 ปี

จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 ด้านภูมิลำเนาเดิมพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นคนในชุมชน จำนวน 55 คน คิดเป็น ร้อยละ 69.60 ด้านการเป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกของ กลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 79.70

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของ
กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 5.26 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่วัดด้านคุณค่าของ
มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยญ้อ

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประวัติศาสตร์			
1. ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า	2.84	0.90	ปานกลาง
2. ชุมชนของท่านมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของ ชนเผ่า	2.75	1.07	ปานกลาง
ด้านสุนทรียศาสตร์			
3. ลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า	3.06	0.99	ปานกลาง
4. ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม	2.81	1.04	ปานกลาง
5. ความงดงามด้านศิลปกรรมและหัตถกรรม	2.99	1.02	ปานกลาง
6. ความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่า	3.78	0.97	มาก
ด้านสังคม			
7. ประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า	3.20	0.88	ปานกลาง
8. เอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนใน ชนเผ่า	3.47	0.87	มาก
9. เอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา	3.53	0.97	มาก
10. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียม การรับประทานอาหารของชนเผ่า	3.42	1.05	มาก

ตารางที่ 5.26 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยผู้อยู่ (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านกระบวนการอนุรักษ์			
11. มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี	3.44	1.02	มาก
12. มีการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า	3.05	0.81	ปานกลาง
รวม	3.19	0.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.26 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยผู้อยู่ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.19) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านประวัติศาสตร์

ด้านประวัติศาสตร์ พบว่าประชาชนความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า ($\bar{X}$ = 2.84) และชุมชนมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชนเผ่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.75)

2) ด้านสุนทรียศาสตร์

ด้านสุนทรียศาสตร์ พบว่าความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.78) รองลงมาคือลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า ($\bar{X}$ = 3.06) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ($\bar{X}$ = 2.81)

3) ด้านสังคม

ด้านสังคม พบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ข้อและอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา ($\bar{X}$ = 3.53) รองลงมาคือเอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนในชนเผ่า ($\bar{X}$ = 3.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของ ชนเผ่า ($\bar{X}$ = 3.20)

4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ด้านกระบวนการอนุรักษ์ พบว่ามีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$) และมีการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$)

ตารางที่ 5.27 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่าไทยญ้อ

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว			
1. สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก	3.59	1.16	มาก
2. ลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ	3.49	1.11	มาก
ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
3. ถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี	3.56	0.93	มาก
4. ระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น รถโดยสารประจำทาง เป็นต้น	3.73	1.06	มาก
5. เส้นทางคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.32	0.84	ปานกลาง
รวม	3.54	1.02	มาก

จากตารางที่ 5.27 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่าไทยญ้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก ($\bar{X} = 3.59$) และลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$)

2) ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่าระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) รองลงมาคือถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี ($\bar{X} = 3.56$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือเส้นทางคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$)

ตารางที่ 5.28 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยญ้อ

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	1.99	0.95	น้อย
2. ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า	3.05	1.14	ปานกลาง
3. ห้องน้ำสาธารณะ	1.95	0.96	น้อย
4. ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว	2.28	1.02	น้อย
5. ร้านอาหาร	2.61	0.87	ปานกลาง
6. สถานที่จอดรถ	2.77	0.77	ปานกลาง
7. ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก	3.06	0.61	ปานกลาง
8. ถึงขยะ	3.53	0.68	มาก
ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว			
9. เจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ	2.29	0.91	น้อย
10. ทัศนียภาพที่งดงามของสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่า	2.19	0.93	น้อย
11. ป้ายสื่อความหมาย	2.14	1.07	น้อย
12. ลานกิจกรรม	2.42	1.06	น้อย
รวม	2.52	0.91	น้อย

จากตารางที่ 5.28 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยญ้อ พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.52$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ระดับปานกลาง 4 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ โดยถึงขยะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมาคือ

ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก ($\bar{X} = 3.06$) และซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือห้องน้ำสาธารณะ ($\bar{X} = 1.95$)

2) ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับน้อย โดยสถานกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 2.42$) รองลงมาคือเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ ($\bar{X} = 2.29$) และซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือป้ายสื่อความหมาย ($\bar{X} = 2.14$)

ตารางที่ 5.29 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยผู้อยู่

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว			
1. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง	2.73	0.97	ปานกลาง
ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว			
2. นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี	2.28	0.80	น้อย
3. การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่า	2.28	0.86	น้อย
ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว			
4. ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า	3.32	0.79	ปานกลาง
5. ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า	2.72	0.85	ปานกลาง
6. การนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต เป็นต้น	2.44	0.69	น้อย
รวม	2.63	0.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.29 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยญ้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$)

2) ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว

ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี และการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$)

3) ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า ($\bar{X} = 3.32$) รองลงมาคือภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า ($\bar{X} = 2.72$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ ($\bar{X} = 2.44$)

ตารางที่ 5.30 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยญ้อ

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว			
1. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทาง การท่องเที่ยว	2.77	0.89	ปานกลาง
2. ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว	2.84	0.69	ปานกลาง
3. ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยว ของชนเผ่า	2.87	0.72	ปานกลาง
การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว			
4. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของ ชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว	2.20	0.76	น้อย
5. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมชน เผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรม ทางการท่องเที่ยว	2.13	0.85	น้อย
6. มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้ และฝึก ปฏิบัติจริง	2.29	0.85	น้อย
7. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและ ต่อยอดความคิดสร้างสรรค์	2.13	0.79	น้อย

ตารางที่ 5.30 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยญ้อ (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว			
8. มีการจัดมูมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้ นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้ วัฒนธรรมชนเผ่า	1.33	0.57	น้อยที่สุด
9. มีการประเมินผลความพึงพอใจและประสบการณ์ ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง	1.33	0.57	น้อยที่สุด
รวม	2.21	0.74	น้อย

จากตารางที่ 5.30 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยญ้อ พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.21$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว พบว่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า ($\bar{X} = 2.87$) รองลงมาคือประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.84$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.77$)

2) ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่าการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.29$) รองลงมาคือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.20$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 2.13$)

3) ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว

ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว พบว่ามีการจัดมุมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้ นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึที่ได้จากการเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า และการประเมินผลความ พึงพอใจและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.33$)

1.6) การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์จากประชาชนในอาศัยอยู่ ในพื้นที่ที่ทำการวิจัย (ชนเผ่าไทยข่า)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยข่า

ตารางที่ 5.31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยข่า

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	23	44.20
- หญิง	29	55.80
รวม	52	100.00
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 20 ปี	12	23.10
- 20 – 30 ปี	0	0
- 31 – 40 ปี	5	9.60
- 41 – 50 ปี	15	28.80
- 51 – 60 ปี	7	13.50
- มากกว่า 60 ปี	13	25.00
รวม	52	100.00
3. สถานภาพ		
- โสด	14	36.90
- สมรส	25	48.10
- หย่าร้าง	2	3.80
- อื่นๆ (หม้าย)	11	21.20
รวม	52	100.00

ตารางที่ 5.31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยข่า (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับศึกษาสูงสุด		
- ประถมศึกษา	28	53.80
- มัธยมศึกษา	17	32.70
- อนุปริญญา	7	13.50
- ปริญญาตรี	0	0
- ปริญญาโท	0	0
- สูงกว่าปริญญาโท	0	0
รวม	52	100.00
5. อาชีพ		
- เกษตรกรรม	26	50.00
- รับจ้างทั่วไป	8	15.40
- ธุรกิจส่วนตัว	2	3.80
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4	7.70
- พนักงานบริษัทเอกชน	0	0
- นักเรียน/นักศึกษา	9	17.30
- อื่นๆ (แม่บ้าน)	3	5.80
รวม	52	100.00
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 3,000 บาท	39	75.00
- 3,001 – 6,000 บาท	6	11.50
- 6,001 – 9,000 บาท	4	7.70
- 9,001 – 12,000 บาท	3	5.80
- 12,001 – 15,000 บาท	0	0
- มากกว่า 15,000 บาท	0	0
รวม	52	100.00

ตารางที่ 5.31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยข่า (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน		
- ต่ำกว่า 10 ปี	0	0
- 10 – 20 ปี	12	23.10
- 21 – 30 ปี	3	5.80
- 31 – 40 ปี	12	23.10
- 41 – 50 ปี	12	23.10
- มากกว่า 50 ปี	13	25.00
รวม	52	100.00
8. ภูมิลำเนาเดิม		
- เป็นคนในชุมชน	41	78.80
- ย้ายมาจากท้องถิ่นอื่น	11	21.20
รวม	52	100.00
9. สมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน		
- เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน	12	23.10
- ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน	40	76.90
รวม	52	100.00

จากตารางที่ 5.31 แสดงผลการวิเคราะห์ด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของชนเผ่าไทยข่า สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

ด้านเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 55.80 และชายจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20 ด้านอายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างมี อายุ 41 – 50 ปี มากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 ด้านสถานภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสเป็นส่วนใหญ่จำนวน 25 คิดเป็นร้อยละ 48.10 ด้านระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็น ร้อยละ 53.80 ด้านอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอาชีพเกษตรกรมากที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท ต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากอาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 50 ปี

จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ด้านภูมิลำเนาเดิมพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นคนในชุมชน จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 78.80 ด้านการเป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 76.90

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของ
กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 5.32 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของ
มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยข่า

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประวัติศาสตร์			
1. ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า	2.38	0.99	น้อย
2. ชุมชนของท่านมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของ ชนเผ่า	2.17	0.68	น้อย
ด้านสุนทรียศาสตร์			
3. ลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า	3.29	0.75	ปานกลาง
4. ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม	2.12	0.73	น้อย
5. ความงดงามด้านศิลปกรรมและหัตถกรรม	2.46	0.61	น้อย
6. ความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่า	3.44	1.16	มาก
ด้านสังคม			
7. ประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า	2.62	0.69	ปานกลาง
8. เอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนใน ชนเผ่า	3.06	0.75	ปานกลาง
9. เอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา	2.94	0.75	ปานกลาง
10. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียม การรับประทานอาหารของชนเผ่า	2.12	0.78	น้อย

ตารางที่ 5.32 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยข่า (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านกระบวนการอนุรักษ์			
11. มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี	3.40	1.14	ปานกลาง
12. มีการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า	2.44	0.78	น้อย
รวม	2.70	0.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.32 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยข่า พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านประวัติศาสตร์

ด้านประวัติศาสตร์ พบว่า ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$) และชุมชนมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชนเผ่าไทยข่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$)

2) ด้านสุนทรียศาสตร์

ด้านสุนทรียศาสตร์ พบว่า ความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาคือลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า ($\bar{X} = 3.29$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ($\bar{X} = 3.12$)

3) ด้านสังคม

ด้านสังคม พบว่าเอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนในชนเผ่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.06$) รองลงมาคือเอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา ($\bar{X} = 2.94$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียมการรับประทานอาหารของชนเผ่า ($\bar{X} = 2.12$)

4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ด้านกระบวนการอนุรักษ์ พบว่ามีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) และมีการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$)

ตารางที่ 5.33 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่าไทยข่า

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว			
1. สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก	3.90	1.11	มาก
2. ลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ	3.90	1.05	มาก
ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
3. ถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี	3.98	0.98	มาก
4. ระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น รถโดยสารประจำทาง เป็นต้น	3.92	0.88	มาก
5. เส้นทางคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.58	1.09	มาก
รวม	3.86	1.02	มาก

จากตารางที่ 5.33 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่าไทยข่า พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก และมีลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$)

2) ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ข้อ โดยถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมาคือระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.92$) และเส้นทางคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี ($\bar{X} = 3.58$)

ตารางที่ 5.34 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยข่า

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	1.83	0.71	น้อย
2. ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า	2.10	0.89	น้อย
3. ห้องน้ำสาธารณะ	1.98	0.70	น้อย
4. ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว	2.10	0.66	น้อย
5. ร้านอาหาร	1.96	0.68	น้อย
6. สถานที่จอดรถ	2.44	0.73	น้อย
7. ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก	1.56	0.73	น้อยที่สุด
8. ถังขยะ	2.19	0.97	น้อย
ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว			
9. เจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ	1.96	0.88	น้อย
10. มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่า	1.52	0.50	น้อยที่สุด
11. ป้ายสื่อความหมาย	1.73	0.69	น้อยที่สุด
12. ลานกิจกรรม	2.12	0.68	น้อย
รวม	1.96	0.73	น้อย

จากตารางที่ 5.34 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยข่า พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.96$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับน้อย 7 ข้อ และระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ โดยสถานที่จอดรถ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.44$) รองลงมาคือศูนย์การเรียนรู้

วัฒนธรรมชนเผ่าและที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.10$) และซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก ($\bar{X} = 1.56$)

2) ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว พบว่าลานกิจกรรม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.12$) รองลงมาคือเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ ($\bar{X} = 1.96$) และซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่า ($\bar{X} = 1.52$)

ตารางที่ 5.35 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยข่า

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว			
1. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง	2.35	0.62	น้อย
ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว			
2. นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี	1.94	0.64	น้อย
3. การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่า	1.58	0.50	น้อยที่สุด

ตารางที่ 5.35 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยข่า (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว			
4. ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า	2.69	0.92	ปานกลาง
5. ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า	2.17	0.65	น้อย
6. การนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต เป็นต้น	2.21	0.67	น้อย
รวม	2.16	0.66	น้อย

จากตารางที่ 5.35 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยข่า พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.16) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าไทยข่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.35)

2) ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว

ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 1.94) และการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 1.58)

3) ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.69) รองลงมาคือภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า ($\bar{X}$ = 2.21) และการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.17)

ตารางที่ 5.36 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยข่า

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว			
1. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทาง การท่องเที่ยว	2.46	0.58	น้อย
2. ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว	2.00	0.66	น้อย
3. ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยว ของชนเผ่า	2.27	0.66	น้อย
ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว			
4. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของ ชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว	1.62	0.63	น้อยที่สุด
5. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรม ชนเผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรม ทางการท่องเที่ยว	1.58	0.67	น้อยที่สุด
6. มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติจริง	2.17	0.62	น้อย
7. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและ ต่อยอดความคิดสร้างสรรค์	1.48	0.50	น้อยที่สุด

ตารางที่ 5.36 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิง
สร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยข่า (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว			
8. มีการจัดมูมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้ นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึที่ได้จากการเรียนรู้ วัฒนธรรมชนเผ่า	1.37	0.49	น้อยที่สุด
9. มีการประเมินผลความพึงพอใจและประสบการณ์ ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง	1.31	0.47	น้อยที่สุด
รวม	1.35	0.59	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 5.36 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทาง
การท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยข่า พบว่าอยู่ในระดับ
น้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.35$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับน้อยทั้ง 3 ข้อ โดยประชาชนมี
ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.46$) รองลงมาคือ
ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า ($\bar{X} = 2.27$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ย
ต่ำที่สุดคือประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.00$)

2) ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย
ที่สุด 3 ข้อ โดยการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามา
ศึกษา เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.17$) รองลงมาคือมีการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 1.62$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ
การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนา
และต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 1.48$)

3) ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว

ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุดทั้ง 2 ข้อ โดยมีการจัดมุมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า ($\bar{X} = 1.37$) และการประเมินผลความพึงพอใจและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.31$)

1.7) การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์จากประชาชนในอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ทำการวิจัย (ชนเผ่าไทยอีสาน)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยอีสาน

ตารางที่ 5.37 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยอีสาน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	14	36.80
- หญิง	24	63.20
รวม	38	100.00
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 20 ปี	3	7.90
- 20 – 30 ปี	3	7.90
- 31 – 40 ปี	7	18.40
- 41 – 50 ปี	7	18.40
- 51 – 60 ปี	8	21.10
- มากกว่า 60 ปี	10	26.30
รวม	38	100.00
3. สถานภาพ		
- โสด	7	18.40
- สมรส	27	71.10
- หย่าร้าง	1	2.60
- อื่นๆ (หม้าย)	3	7.90
รวม	38	100.00

ตารางที่ 5.37 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยอีสาน (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับศึกษาสูงสุด		
- ประถมศึกษา	12	31.60
- มัธยมศึกษา	15	39.50
- อนุปริญญา	6	15.80
- ปริญญาตรี	5	13.20
- ปริญญาโท	0	0
- สูงกว่าปริญญาโท	0	0
รวม	38	100.00
5. อาชีพ		
- เกษตรกรรม	5	13.20
- รับจ้างทั่วไป	9	23.70
- ธุรกิจส่วนตัว	12	31.60
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	8	21.10
- พนักงานบริษัทเอกชน	1	2.60
- นักเรียน/นักศึกษา	3	7.90
- อื่นๆ	0	0
รวม	38	100.00
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 3,000 บาท	8	21.10
- 3,001 – 6,000 บาท	9	23.70
- 6,001 – 9,000 บาท	5	13.20
- 9,001 – 12,000 บาท	3	7.90
- 12,001 – 15,000 บาท	5	13.20
- มากกว่า 15,000 บาท	8	21.10
รวม	38	100.00

ตารางที่ 5.37 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนเผ่าไทยอีสาน (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน		
- ต่ำกว่า 10 ปี	2	5.30
- 10 - 20 ปี	8	21.10
- 21 - 30 ปี	3	7.90
- 31 - 40 ปี	6	15.80
- 41 - 50 ปี	1	2.60
- มากกว่า 50 ปี	18	47.40
รวม	38	100.00
8. ภูมิลำเนาเดิม		
- เป็นคนในชุมชน	32	84.20
- ย้ายมาจากท้องถิ่นอื่น	6	15.80
รวม	38	100.00
9. สมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน		
- เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน	10	26.30
- ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน	28	73.70
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 5.37 แสดงผลการวิเคราะห์ด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของชนเผ่าไทยอีสาน สามารถอธิบายรายค้านได้ดังนี้

ด้านเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 63.20 และชายจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 ด้านอายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างมี อายุมากกว่า 60 ปี มากที่สุดจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30 ด้านสถานภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 27 คิดเป็นร้อยละ 71.10 ด้านระดับการศึกษาสูงสุด พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษามากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็น ร้อยละ 39.50 ด้านอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอาชีพธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 3,001 - 6,000 บาท ต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70 ด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากอาศัยอยู่ใน

ชุมชนมากกว่า 50 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 47.40 ด้านภูมิลำเนาเดิมพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นคนในชุมชน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 84.20 ด้านการเป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพในชุมชนพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกของ กลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 73.70

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 5.38 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยอีสาน

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประวัติศาสตร์			
1. ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า	3.28	0.96	ปานกลาง
2. ชุมชนของท่านมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชนเผ่า	2.97	1.05	ปานกลาง
ด้านสุนทรียศาสตร์			
3. ลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า	4.05	1.27	มาก
4. ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม	3.55	1.16	มาก
5. ความงดงามด้านศิลปกรรมและหัตถกรรม	3.50	0.98	มาก
6. ความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่า	4.16	1.13	มาก
ด้านสังคม			
7. ประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า	3.87	1.23	มาก
8. เอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนในชนเผ่า	4.18	0.87	มาก
9. เอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา	4.34	0.91	มากที่สุด
10. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียมการรับประทานอาหารของชนเผ่า	4.08	1.02	มาก

ตารางที่ 5.38 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยอีสาน (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านกระบวนการอนุรักษ์			
11. มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี	4.37	0.88	มากที่สุด
12. มีการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า	4.05	0.90	มาก
รวม	3.87	1.03	มาก

จากตารางที่ 5.38 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชนเผ่าไทยอีสาน พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$)สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านประวัติศาสตร์

ด้านประวัติศาสตร์ พบว่าประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่าในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) และชุมชนมีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชนเผ่าในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$)

2) ด้านสุนทรียศาสตร์

ด้านสุนทรียศาสตร์ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ โดยความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่ามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมาคือลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า ($\bar{X} = 4.05$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือความงดงามด้านศิลปกรรมและหัตถกรรม ($\bar{X} = 3.50$)

3) ด้านสังคม

ด้านสังคม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยเอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือเอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนในชนเผ่า ($\bar{X} = 4.18$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า ($\bar{X} = 3.87$)

4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ด้านกระบวนการอนุรักษ์ พบว่ามีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) และมีการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$)

ตารางที่ 5.39 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่าไทยอีสาน

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว			
1. สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก	4.11	0.92	มาก
2. ลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ	4.37	0.88	มากที่สุด
ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
3. ถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี	4.29	0.84	มากที่สุด
4. ระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น รถโดยสารประจำทาง เป็นต้น	4.16	0.82	มาก
5. เส้นทางคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.05	0.84	มาก
รวม	4.19	0.86	มาก

จากตารางที่ 5.39 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ชนเผ่าไทยอีสาน พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว พบว่ามีลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) และสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)

2) ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่าถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือมีระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.16$) และเส้นทางคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$)

ตารางที่ 5.40 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยอีสาน

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	3.05	0.97	ปานกลาง
2. ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า	3.39	0.92	ปานกลาง
3. ห้องน้ำสาธารณะ	3.55	0.92	มาก
4. ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว	3.50	0.95	มาก
5. ร้านอาหาร	3.74	1.06	มาก
6. สถานที่จอดรถ	3.61	0.75	มาก
7. ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก	3.66	1.05	มาก
8. ถังขยะ	3.58	0.89	มาก
ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว			
9. เจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ	2.71	1.11	ปานกลาง
10. มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่า	2.32	0.99	น้อย
11. ป้ายสื่อความหมาย	2.02	1.19	น้อย
12. ลานกิจกรรม	2.30	1.11	น้อย
รวม	3.12	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.40 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยอีสาน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยร้านอาหาร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.74$) รองลงมาคือร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก ($\bar{X} = 3.66$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.05$)

2) ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ และระดับน้อย 3 ข้อ โดยเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.71$) รองลงมาคือมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่า ($\bar{X} = 2.32$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือป้ายสื่อความหมาย ($\bar{X} = 2.02$)

ตารางที่ 5.41 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยอีสาน

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว			
1. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง	3.82	0.98	มาก
ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว			
2. นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี	3.12	0.89	ปานกลาง
3. การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่า	2.30	1.16	น้อย

ตารางที่ 5.41 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยอีสาน (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว			
4. ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า	3.50	1.13	มาก
5. ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า	3.71	1.11	มาก
6. การนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต เป็นต้น	3.02	1.05	ปานกลาง
รวม	3.24	1.05	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.41 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าไทยอีสาน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$)

2) ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว

ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว พบว่ามีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) และมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่า ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$)

3) ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า ($\bar{X} = 3.71$) และภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) ส่วนการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.02$)

ตารางที่ 5.42 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยอีสาน

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว			
1. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทาง การท่องเที่ยว	3.79	1.04	มาก
2. ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว	3.21	1.19	ปานกลาง
3. ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยว ของชนเผ่า	3.34	1.05	ปานกลาง
การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว			
4. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของ ชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว	2.77	1.03	ปานกลาง
5. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรม ชนเผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรม ทางการท่องเที่ยว	2.68	1.07	ปานกลาง
6. มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้ และฝึก ปฏิบัติจริง	2.71	1.16	ปานกลาง
7. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและ ต่อยอดความคิดสร้างสรรค์	2.58	1.06	น้อย

ตารางที่ 5.42 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยอีสาน (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว			
8. มีการจัดมูมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้ นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้ วัฒนธรรมชนเผ่า	2.16	0.92	น้อย
9. มีการประเมินผลความพึงพอใจและประสบการณ์ ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง	1.89	0.95	น้อย
รวม	2.79	1.05	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.42 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทาง
การท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของชนเผ่าไทยอีสาน พบว่าอยู่ใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทาง
การท่องเที่ยว ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.21$)
ตลอดจนผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า ในระดับปานกลาง ($\bar{X} =$
3.34)

2) ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม
ของชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.77$) การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า
เสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.68$) และการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ
ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติจริง
($\bar{X} = 2.71$) อยู่ในระดับปานกลาง และการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ

กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับน้อย
($\bar{X} = 2.58$)

3) ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว

ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว พบว่าการจัดมุมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้
นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า ($\bar{X} = 2.16$) และการประเมินผล
ความพึงพอใจและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง ($\bar{X} = 1.89$)
อยู่ในระดับน้อย

5.3.2 การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์จากประชาชนในอาศัยอยู่ในพื้นที่ทำการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 5.43 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ข้อมูล	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละชนเผ่า							จำนวนคน	ร้อยละ
	ผู้ไทย	ไทยกะเลิง	ไทยแสก	ไทยโล้	ไทยอุ้อ	ไทยจำ	ไทยอีสาน		
1. เพศ									
- ชาย	18	36	22	6	31	23	14	150	37.80
- หญิง	25	38	44	39	48	29	24	247	62.20
รวม	43	74	66	45	79	52	38	397	100.00
2. อายุ									
- ต่ำกว่า 20 ปี	1	9	7	14	8	12	3	54	13.60
- 20 – 30 ปี	6	9	3	8	4	0	3	33	8.30
- 31 – 40 ปี	6	16	5	11	12	5	7	62	15.60
- 41 – 50 ปี	7	18	13	9	34	15	7	103	25.90
- 51 – 60 ปี	15	4	3	1	17	7	8	55	13.90
- มากกว่า 60 ปี	8	18	35	2	4	13	10	90	22.70
รวม	43	74	66	45	79	52	38	397	100.00

ตารางที่ 5.43 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละชนเผ่า							จำนวนคน	ร้อยละ
	ผู้ไทย	ไทยกะเลิง	ไทยแสก	ไทยโด้	ไทยญ้อ	ไทยจำ	ไทยอีสาน		
3. สถานภาพ									
- โสด	10	10	8	24	12	14	7	85	21.40
- สมรส	29	63	48	19	65	25	27	276	69.50
- หย่าร้าง	1	1	3	1	2	2	1	11	2.80
- อื่นๆ (หม้าย)	3	0	7	1	0	11	3	25	6.30
รวม	43	74	66	45	79	52	38	397	100.00
4. ระดับศึกษาสูงสุด									
- ประถมศึกษา	9	61	48	15	27	28	12	200	50.40
- มัธยมศึกษา	4	11	6	15	40	17	15	108	27.20
- อนุปริญญา	0	0	2	0	0	7	6	15	3.80
- ปริญญาตรี	28	2	9	14	12	0	5	70	17.60
- ปริญญาโท	2	0	1	1	0	0	0	3	0.80
- สูงกว่าปริญญาโท	0	0	0	0	0	0	0	1	0.30
รวม	43	74	66	45	79	52	38	397	100.00

ตารางที่ 5.43 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละชนเผ่า							จำนวนคน	ร้อยละ
	ผู้ไทย	ไทยกะเลิง	ไทยแสก	ไทยไล่	ไทยญ้อ	ไทยจำ	ไทยอีสาน		
5. อาชีพ									
- เกษตรกรรม	7	56	36	16	16	26	5	162	40.80
- รับจ้างทั่วไป	1	7	4	4	8	8	9	41	10.30
- ธุรกิจส่วนตัว	7	0	9	1	34	2	12	65	16.40
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	22	2	4	8	13	4	8	61	15.40
- พนักงานบริษัทเอกชน	1	0	0	0	0	0	1	2	0.50
- นักเรียน/นักศึกษา	4	9	3	15	8	9	3	51	12.80
- อื่นๆ (แม่บ้าน)	1	0	10	1	0	3	0	15	3.80
รวม	43	74	66	45	79	52	38	397	100.00

ตารางที่ 5.43 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละชนเผ่า							จำนวนคน	ร้อยละ
	ผู้ไทย	ไทยกะเลิง	ไทยแสก	ไทยโล้	ไทยญ้อ	ไทยข่า	ไทยอีสาน		
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน									
- ต่ำกว่า 3,000 บาท	11	53	39	24	20	39	8	194	48.90
- 3,001 – 6,000 บาท	2	17	17	11	21	6	9	83	20.90
- 6,001 – 9,000 บาท	2	4	7	4	15	4	5	41	10.30
- 9,001 – 12,000 บาท	5	0	3	3	4	3	3	21	5.30
- 12,001 – 15,000 บาท	2	0	0	0	6	0	5	13	3.30
- มากกว่า 15,000 บาท	21	0	0	3	13	0	8	45	11.30
รวม	43	74	66	45	79	52	38	397	100.00

ตารางที่ 5.43 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละชนเผ่า							จำนวน	ร้อยละ
	ผู้ไทย	ไทย กะเลิง	ไทย แสก	ไทย โด้	ไทย อุ้อ	ไทย จำ	ไทย อีสา		
7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน									
- ต่ำกว่า 10 ปี	1	0	6	4	4	0	2	17	4.30
- 10 - 20 ปี	2	9	8	14	20	12	8	73	18.40
- 21 – 30 ปี	8	13	2	10	19	3	3	58	14.60
- 31 – 40 ปี	7	16	9	7	12	12	6	69	17.40
- 41 – 50 ปี	7	14	11	7	17	12	1	69	17.40
- มากกว่า 50 ปี	18	22	30	3	7	13	18	111	28.00
รวม	43	74	66	45	79	52	38	397	100.00
8. ภูมิลำเนาเดิม									
- เป็นคนในชุมชน	39	71	52	41	55	41	32	331	83.40
- ย้ายมาจากท้องถิ่นอื่น	4	3	14	4	24	11	6	66	16.60
รวม	43	74	66	45	79	52	38	397	100.00

ตารางที่ 5.43 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละชนเผ่า						จำนวนคน	ร้อยละ
	ผู้ไทย	ไทย กะเลิง	ไทย แสก	ไทย โล้	ไทย ญ้อ	ไทย จ่า	ไทย อีสา	
9. สมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน								
- เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน	7	11	26	15	16	12	10	97
- ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน	36	63	40	30	63	40	28	300
รวม	43	74	66	45	79	52	38	397
								100.00

จากตารางที่ 5.43 แสดงผลการศึกษาด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้ ด้านเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 62.20 และชายจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.80 ด้านอายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุ 41 – 50 ปี มากที่สุด จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.90 ด้านสถานภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 69.50 ด้านระดับการศึกษาสูงสุดพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาสูงสุดชั้นประถมศึกษา จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.40 ด้านอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 162 คิดเป็นร้อยละ 40.80 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท ต่อเดือน จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 48.90 ด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากอาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 50 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 ด้านภูมิลำเนาเดิม พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นคนในชุมชน จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 83.40 ด้านการเป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพใดๆ ในชุมชน จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 75.60

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 5.44 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแต่ละชนเผ่า							ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น
	ผู้ไทย	ไทย กะเลิง	ไทย แสก	ไทยโสร่ง	ไทยอุ้ม	ไทยจำ	ไทย อีสาน			
ด้านประวัติศาสตร์										
1. ความรู้เกี่ยวกับประวัติ ความเป็นมาของชนเผ่า	3.29	1.85	3.33	3.58	2.84	2.38	3.28	2.85	1.11	ปานกลาง
2. ชุมชนของท่านมีหลักฐานเกี่ยวกับ การตั้งถิ่นฐานของชนเผ่า	3.47	1.86	3.39	3.69	2.75	2.17	2.97	2.82	1.11	ปานกลาง
ด้านสุนทรียศาสตร์										
3. ลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกาย ประจำชนเผ่า	4.02	1.84	4.35	4.58	3.06	3.29	4.05	3.45	1.27	มาก
4. ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม	3.49	2.23	3.18	3.62	2.81	2.12	3.55	2.91	1.09	ปานกลาง
5. ความงดงามด้านศิลปกรรมและ หัตถกรรม	3.81	2.41	3.55	4.31	2.99	2.46	3.50	3.19	1.15	ปานกลาง
6. ความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่า	4.40	2.92	4.36	4.69	3.78	3.44	4.16	3.88	1.17	มาก

ตารางที่ 5.44 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแต่ละชนเผ่า						ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น	
	ผู้ไทย	ไทย กะเลิง	ไทย แสก	ไทย ไส้	ไทย ญ้อ	ไทย ข่า				ไทย อีสาน
ด้านสังคม										
7. ประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า	4.26	3.11	4.15	4.53	3.20	2.62	3.87	3.59	1.15	มาก
8. เอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนในชนเผ่า	4.30	3.15	3.88	4.40	3.47	3.06	4.18	3.69	1.07	มาก
9. เอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา	4.14	3.15	3.86	4.53	3.53	2.94	4.34	3.70	1.01	มาก
10. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียมการรับประทานอาหารของชนเผ่า	3.88	2.54	3.80	3.91	3.42	2.12	4.08	3.32	1.15	ปานกลาง

ตารางที่ 5.44 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ใน
จังหวัดนครพนม (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแต่ละชนเผ่า						ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น
	ผู้ไทย	ไทย กะเลิง	ไทย แสก	ไทยโด้	ไทยญ้อ	ไทยข่า			
ด้านการบริหารการอนุรักษ์									
11. มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี	3.98	3.16	4.29	4.40	3.44	3.40	4.37	1.10	มาก
12. มีการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า	3.79	2.65	4.20	4.00	3.05	2.44	4.05	1.11	ปานกลาง
รวม								3.37	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.44 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านประวัติศาสตร์

ด้านความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่าตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) ชนเผ่าที่มีความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่าตนเองมากที่สุดคือ ชนเผ่าผู้ไทย ด้านหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชนเผ่าภายในชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) และชนเผ่าที่มีหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชนเผ่าภายในชุมชนมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยโส้

2) ด้านสุนทรียศาสตร์

ด้านลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.45$) ชนเผ่าที่มีความโดดเด่นของเครื่องแต่งกายมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยแสก ด้านลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมเมื่อแปลผลแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) ชนเผ่าที่มีลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยโส้ ด้านความงดงามทางด้านศิลปกรรมและหัตถกรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) ชนเผ่าที่มีความงดงามด้านศิลปกรรมและหัตถกรรมมากที่สุดคือ ชนเผ่าผู้ไทย ด้านความโดดเด่นทางภาษาของชนเผ่า พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ชนเผ่าที่มีความโดดเด่นด้านภาษามากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยโส้

3) ด้านสังคม

ประเพณีที่สำคัญและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) ชนเผ่าที่มีความโดดเด่นด้านประเพณีและการละเล่นมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยโส้ ด้านเอกลักษณ์ทางความเชื่อและค่านิยมของคนในชนเผ่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) ชนเผ่าที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นด้านความเชื่อและค่านิยมมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยโส้ ด้านเอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) ชนเผ่าที่มีเอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนาที่โดดเด่นมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยโส้ ด้านความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียมการรับประทานอาหารของชนเผ่า พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) ชนเผ่าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียมการรับประทานอาหารมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยอีสาน

4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยโซ้ ด้านการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) ชนเผ่าที่มีการจัดโครงการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่ามากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยแสก

ตารางที่ 5.45 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแต่ละชนเผ่า							ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น
	ผู้ไทย	ไทย กะเลิง	ไทย แสก	ไทยไล่	ไทยญ้อ	ไทยข่า	ไทย อีต่าน			
ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว										
1. สามารถเชื่อมโยงไปยัง แหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก	3.70	3.03	4.18	3.82	3.59	3.90	4.11	3.71	1.12	มาก
2. ลักษณะของภูมิประเทศทำให้ ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหา เรื่องภัยธรรมชาติ	4.05	3.05	3.91	3.91	3.49	3.90	4.37	3.73	1.10	มาก

ตารางที่ 5.45 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแต่ละชนเผ่า							ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น
	ผู้ไทย	ไทย กะเลิง	ไทย แสก	ไทยโล้	ไทยญ้อ	ไทยจ่า	ไทย อีสาบ			
ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว										
3. ถนนเชื่อมเส้นทางระหว่าง แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี	3.93	2.57	4.11	3.53	3.56	3.98	4.29	3.63	1.16	มาก
4. ระบบคมนาคมขนส่งที่บริการ เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น รถโดยสาร ประจำทาง เป็นต้น	3.40	2.55	4.17	3.29	3.73	3.92	4.16	3.56	1.19	มาก
5. เส้นทางคมนาคมภายในแหล่ง ท่องเที่ยว	3.79	2.09	3.98	3.16	3.32	3.58	4.05	3.34	1.22	ปานกลาง
รวม								3.59	1.16	มาก

จากตารางที่ 5.45 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านความสามารถในการเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) แหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่าที่สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวกมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยแสก ด้านลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) ชนเผ่าที่มีลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติคือ ชนเผ่าไทยอีสาน

2) ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ด้านถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ชนเผ่าที่มีถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดีที่สุดคือ ชนเผ่าไทยอีสาน ด้านระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น รถโดยสารประจำทาง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) ชนเผ่าที่มีระบบคมนาคมขนส่งและบริการที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยแสก ด้านเส้นทางรถจักรยานยนต์ภายในแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) ชนเผ่าที่มีเส้นทางรถจักรยานยนต์ภายในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดีคือ ชนเผ่าไทยอีสาน

ตารางที่ 5.46 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติพันธุ์ใน
จังหวัดนครพนม

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแต่ละชนเผ่า						ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น
	ผู้ไทย	ไทย กะเลิง	ไทย แสก	ไทยโล้	ไทยญ้อ	ไทยข่า อีสาน			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว									
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	3.66	1.20	3.36	3.36	1.99	1.83	3.05	2.48	น้อย
2. ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า	3.23	1.45	3.24	3.58	3.05	2.10	3.39	2.77	ปานกลาง
3. ห้องนำเสนอสาธิต	2.79	2.01	2.92	3.07	1.95	1.98	3.55	2.50	น้อย
4. ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว	2.12	1.50	3.18	2.91	2.28	2.10	3.50	2.43	น้อย
5. ร้านอาหาร	2.26	1.93	2.70	2.73	2.61	1.96	3.74	2.50	น้อย
6. สถานที่จอดรถ	2.95	2.55	3.67	3.18	2.77	2.44	3.61	2.98	ปานกลาง
7. ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก	3.05	1.62	2.86	2.69	3.06	1.56	3.66	2.58	น้อย
8. ถึงขยะ	3.09	2.47	3.56	3.22	3.53	2.19	3.58	3.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.46 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.56$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านศูนย์บริการนักท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยศูนย์บริการนักท่องเที่ยวสูงที่สุดคือคือ ชนเผ่าผู้ไทย ด้านศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า มากที่สุดคือชนเผ่าไทยโส้ ด้านห้องน้ำสาธารณะ พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยห้องน้ำสาธารณะมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยอีสาน ด้านที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว พบว่า อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวสูงที่สุดคือ ชนเผ่าไทยอีสาน ด้านร้านอาหาร พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านร้านอาหารมากที่สุดคือชนเผ่าไทยอีสาน ด้านสถานที่จอดรถ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านสถานที่จอดรถสูงที่สุดคือ ชนเผ่าไทยแสก ด้านสถานที่จำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.58$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านสถานที่จำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกมากที่สุดคือชนเผ่าไทยอีสาน ด้านถังขยะที่ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านถังขยะที่ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยอีสาน

2) ด้านบริการในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยโส้ ด้านมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่า อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่ามากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยโส้ ด้านป้ายสื่อความหมาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ย ด้านป้ายสื่อความหมายมากที่สุดคือ ชนเผ่าผู้ไทย ด้านลานกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านลานกิจกรรมมากที่สุดคือ ชนเผ่าผู้ไทย

ตารางที่ 5.47 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแต่ละชนเผ่า							ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น
	ผู้ไทย	ไทย กะเลิง	ไทย แสก	ไทย โส้	ไทย ญ้อ	ไทย ข่า	ไทย อีสาน			
ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว										
1. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง	4.11	2.26	3.98	3.89	2.73	2.35	3.82	3.14	1.16	ปานกลาง
ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว										
2. นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี	4.12	1.99	3.80	3.76	2.28	1.94	3.12	2.87	1.27	ปานกลาง
3. การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่า	3.20	1.16	2.97	3.26	2.28	1.58	2.30	2.29	1.14	น้อย

ตารางที่ 5.47 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่วัดด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแต่ละชนเผ่า						ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น	
	ผู้ไทย	ไทย กะเลิง	ไทย แสก	ไทย โสร่ง	ไทย ญ้อ	ไทย ข่า				ไทย อีสาน
ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว										
4. ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของ ชนเผ่า	4.33	2.04	4.00	3.60	3.32	2.69	3.50	1.17	ปานกลาง	
5. ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของ ชนเผ่า	3.76	1.91	3.42	3.60	2.72	2.17	3.71	1.13	ปานกลาง	
6. การนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการ ท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต เป็นต้น	3.92	2.07	3.48	3.24	2.44	2.21	3.02	1.09	ปานกลาง	
รวม								2.89	1.16	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.47 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของ ชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางคือ ชนเผ่าผู้ไทย

2) ความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว

ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเพื่อศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปี พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเพื่อศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าตลอดทั้งปีมากที่สุดคือ ชนเผ่าผู้ไทย ด้านการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.29$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่ามากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยโล่

3) ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านภาพลักษณ์ทางวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ชนเผ่าผู้ไทย ภาพลักษณ์ของชนเผ่าด้านการท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านภาพลักษณ์ของชนเผ่าด้านการท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ชนเผ่าผู้ไทย ด้านการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่าผ่านสื่อต่าง ๆ มากที่สุดคือ ชนเผ่าผู้ไทย

ตารางที่ 5.48 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแต่ละชนเผ่า							ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ ชัดเจน ความเห็น
	ผู้ไทย	ไทย กะเลิง	ไทย แสก	ไทย ไส่	ไทย ญ้อ	ไทย ข่า	ไทย อีสาน			
ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว										
1. ประชาชนมีส่วนร่วมใน การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.33	2.20	4.05	3.87	2.77	2.46	3.79	3.12	1.08	ปานกลาง
2. ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว	3.09	1.74	3.30	2.64	2.84	2.00	3.21	2.64	1.07	ปานกลาง
3. ผลประโยชน์ที่ได้รับจาก การจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่า	3.64	1.99	3.12	3.40	2.87	2.27	3.34	2.89	1.07	ปานกลาง
การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว										
4. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ วัฒนธรรมของชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว	3.03	1.73	3.23	3.53	2.20	1.62	2.77	2.50	1.09	น้อย
5. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยว เรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าเสมือนกับเป็น คนในชนเผ่าผ่านกิจกรรมทางการ ท่องเที่ยว	2.63	1.66	2.88	3.62	2.13	1.58	2.68	2.37	1.06	น้อย

ตารางที่ 5.48 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแต่ละชนเผ่า						ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น
	ผู้ไทย	ไทย กะเลิง	ไทย แสก	ไทยโด้	ไทยญ้อ	ไทยข่า อีสาน			
ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว (ต่อ)									
6. มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชนเผ่า ให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติจริง	3.42	1.73	2.86	2.53	2.29	2.17	2.71	1.08	น้อย
7. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยว แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม การเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและ ต่อยอดความคิดสร้างสรรค์	2.28	1.43	2.26	3.40	2.13	1.48	2.58	1.00	น้อย

ตารางที่ 5.48 ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแต่ละชนเผ่า							ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น
	ผู้ไทย	ไทย กะเลิง	ไทย แสก	ไทย ลาหู่	ไทย ญ้อ	ไทย ข่า	ไทย อีสาณ			
ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว										
8. มีการจัดมูมถ่ายทอดประสบการณ์ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ ได้จากการเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า	1.91	1.05	2.14	3.40	1.33	1.37	2.16	1.79	0.95	น้อยที่สุด
9. มีการประเมินผลความพึงพอใจและ ประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวจาก การท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง	1.72	1.38	1.89	3.02	1.33	1.31	1.89	1.72	0.89	น้อยที่สุด
รวม								2.40	1.03	น้อย

จากตารางที่ 5.48 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม พบว่าอยู่ในระดับน้อย สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) คนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยของประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวมากที่สุดคือ คนเผ่าไทยแสก ด้านประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$) คนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยของประชาชนที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุดคือ คนเผ่าไทยแสก ด้านผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) คนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวของชนเผ่ามากที่สุดคือ คนเผ่าผู้ไทย

2) ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$) คนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยวมากที่สุดคือ คนเผ่าไทยโส้ ด้านการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมของชนเผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่า ผ่านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) คนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมของชนเผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวมากที่สุดคือ คนเผ่าไทยโส้ ด้านการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติจริง อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) คนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติจริงมากที่สุดคือ คนเผ่าผู้ไทย ด้านการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.14$) คนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ คนเผ่าไทยโส้

3) ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว

ด้านการจัดมูมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.79$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านการจัดมูมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่ามากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยใต้ ด้านการประเมินผลความพึงพอใจและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.72$) ชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยด้านการประเมินผลความพึงพอใจและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้งมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยใต้

สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม จำแนกตามรายด้าน
ตารางที่ 5.49 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม จำแนกตามรายด้าน

ข้อมูล	ระดับศักยภาพทางการท่องเที่ยว							
	ชาวไทย	กะเลิง	แสก	โล้	ญ้อ	ข่า	ไทยอีสาน	สรุปภาพรวม 7 ชนเผ่า
1. ด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์	มาก (3.90)	น้อย (2.57)	มาก (3.86)	มาก (4.17)	ปานกลาง (3.19)	ปานกลาง (2.70)	มาก (3.87)	ปานกลาง (3.37)
2. ด้านกายภาพของพื้นที่	มาก (3.77)	ปานกลาง (2.66)	มาก (4.07)	มาก (3.54)	มาก (3.54)	มาก (3.86)	มาก (4.19)	มาก (3.59)
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยว	ปานกลาง (2.87)	น้อยที่สุด (1.77)	ปานกลาง (3.02)	ปานกลาง (3.13)	น้อย (2.52)	น้อย (1.96)	ปานกลาง (3.12)	น้อย (2.56)
4. ด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยว	มาก (3.91)	น้อย (1.90)	มาก (3.61)	มาก (3.56)	ปานกลาง (2.63)	น้อย (2.16)	ปานกลาง (3.24)	ปานกลาง (2.89)
5. ด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่	ปานกลาง (2.78)	น้อยที่สุด (1.66)	ปานกลาง (2.86)	ปานกลาง (3.27)	น้อย (2.21)	น้อยที่สุด (1.35)	ปานกลาง (2.79)	น้อย (2.40)

จากตารางที่ 5.49 สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ใน จังหวัดนครพนม สามารถวิเคราะห์ตามรายด้านแต่ละชนเผ่าได้ดังนี้

1. ด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) โดยชนเผ่าที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ชนเผ่าไทยโส้ ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาคือชนเผ่าผู้ไทย ($\bar{X} = 3.90$) และชนเผ่าที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ชนเผ่าไทยกะเลิง ($\bar{X} = 2.57$) ซึ่งมีแนวทางในการเพิ่มศักยภาพทางการ ท่องเที่ยว ดังนี้

แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยว

- จัดทำแผนการอนุรักษ์และพัฒนาการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับมรดกวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้สอดคล้องกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในระดับท้องถิ่น จังหวัด ภูมิภาค และระดับประเทศ เช่น นโยบายการปรับโครงสร้าง การผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็น ไทย ในภาคการบริการและการท่องเที่ยว ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของกลุ่มชาติพันธุ์

2. ด้านกายภาพของพื้นที่

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ พบว่า ในภาพรวมอยู่ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) โดยชนเผ่าไทยอีสาน มีศักยภาพด้านกายภาพของพื้นที่มากที่สุด ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมาคือชนเผ่าไทยแสก ($\bar{X} = 4.07$) และชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือชนเผ่าไทยกะเลิง ($\bar{X} = 2.66$)

แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยว

- การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการด้านภูมิทัศน์ของสถานที่ ท่องเที่ยวของชนเผ่า ให้กลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ โดยไม่ไปทำลายความ งดงามด้านต่างๆ ของวัฒนธรรมชนเผ่า และจัดเพิ่มในส่วนของการบริการสาธารณะที่ สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยว

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยว พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.56$) โดยชนเผ่าไทยโส้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.13$) รองลงมาคือชนเผ่าไทยอีสาน ($\bar{X} = 3.12$) และชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือชนเผ่าไทยกะเลิง ($\bar{X} = 1.77$)

แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยว

- กำหนดนโยบายและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยว โดยมีการศึกษาถึงรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ และจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น โดยไม่ทำลายความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ชนเผ่าต่างๆ

4. ด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยว

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) โดยชนเผ่าผู้ไทย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมาคือชนเผ่าไทยแสก ($\bar{X} = 3.61$) และชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ชนเผ่าไทยกะเลิง ($\bar{X} = 1.90$)

แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยว

- จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชนเผ่า
- นำเสนอภาพลักษณ์ของชนเผ่าด้านวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าให้มากขึ้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความเข้าใจในวัฒนธรรมมากขึ้น
- จัดทำเว็บไซต์เพื่อให้ข้อมูลด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า ให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจสามารถเข้ามาศึกษาข้อมูลได้

5. ด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$) โดยชนเผ่าไทยโส้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมาคือชนเผ่าไทยแสก ($\bar{X} = 2.86$) และชนเผ่าที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ชนเผ่าไทยข่า ($\bar{X} = 1.35$)

แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยว

- จัดทำแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 7 แห่ง ซึ่งดูแลด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ทั้ง 7 ชนเผ่า
- เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวและประชาชนมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวของชนเผ่าให้มากขึ้น
- พัฒนากลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อให้มีศักยภาพในการสร้างสรรค์ผลงานให้มีรูปแบบใหม่ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น การจัดประกวดผลงานของคนในชนเผ่า เป็นต้น
- ประเมินการจัดการท่องเที่ยวทุกครั้ง เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการกท่องเที่ยวในครั้งต่อไป

5.3.3 การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนมจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5.50 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	170	42.50
- หญิง	230	57.50
รวม	400	100.00
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 20 ปี	45	11.30
- 20 – 30 ปี	254	63.50
- 31 – 40 ปี	34	8.50
- 41 – 50 ปี	43	10.80
- 51 – 60 ปี	21	5.30
- มากกว่า 60 ปี	3	0.80
รวม	400	100.00
3. สถานภาพ		
- โสด	300	75.00
- สมรส	70	17.50
- หย่าร้าง	30	7.50
- อื่นๆ	0	0.00
รวม	400	100.00

ตารางที่ 5.50 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับศึกษาสูงสุด		
- ประถมศึกษา	9	2.30
- มัธยมศึกษา	103	25.80
- อนุปริญญา	24	6.00
- ปริญญาตรี	201	50.30
- ปริญญาโท	63	15.80
- สูงกว่าปริญญาโท	0	0.00
รวม	400	100.00
5. อาชีพ		
- เกษตรกรรม	18	4.50
- รับจ้างทั่วไป	39	9.80
- ธุรกิจส่วนตัว	52	13.00
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	125	31.30
- พนักงานบริษัทเอกชน	33	8.30
- นักเรียน/นักศึกษา	118	29.50
- อื่นๆ (แม่บ้าน, พนักงานมหาวิทยาลัย, นักวิจัย)	15	3.80
รวม	400	100.00
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 3,000 บาท	51	12.80
- 3,001 – 6,000 บาท	33	8.30
- 6,001 – 9,000 บาท	55	13.80
- 9,001 – 12,000 บาท	117	29.30
- 12,001 – 15,000 บาท	39	9.80
- มากกว่า 15,000 บาท	105	26.30
รวม	400	100.00

ตารางที่ 5.50 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
7. พาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยว		
- รถโดยสารประจำทาง	77	19.30
- รถบริษัทนำเที่ยว (ซื้อทัวร์มา)	9	2.30
- เครื่องบิน	0	0.00
- รถส่วนบุคคล/รถเช่า	278	69.50
- เรือโดยสาร	36	9.00
- อื่น ๆ	0	0.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 5.50 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

ด้านเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 และชายจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 ด้านอายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างมี อายุ 20 – 30 ปี มากที่สุด จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 63.50 ด้านสถานภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพโสดเป็นส่วนใหญ่จำนวน 300 คิดเป็นร้อยละ 75.00 ด้านระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 201 คน คิดเป็น ร้อยละ 50.30 ด้านอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มากที่สุด จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.30 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 9,001 - 12,000 บาท ต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 ด้านพาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในครั้งนี้ พบว่ามีการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล/รถเช่า มากที่สุด จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 69.50

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของ
กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 5.51 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวในด้านคุณค่าของ
มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านประวัติศาสตร์			
1. ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่ามีความ น่าสนใจ	3.70	0.72	มาก
2. หลักฐานเกี่ยวกับการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานทำให้ สามารถเข้าใจประวัติศาสตร์ของชนเผ่ามากขึ้น	3.82	0.74	มาก
ด้านสุนทรียศาสตร์			
3. ลักษณะเด่นของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า	4.07	0.83	มาก
4. ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม	3.68	0.88	มาก
5. ความงดงามด้านศิลปกรรมและหัตถกรรม	3.89	0.75	มาก
6. ความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่า	4.31	0.85	มากที่สุด
ด้านสังคม			
7. ประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า	3.87	0.75	มาก
8. เอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนใน ชนเผ่า	3.75	0.77	มาก
9. เอกลักษณ์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา	3.73	0.74	มาก
10. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียม การรับประทานอาหารของชนเผ่า	3.62	0.91	มาก

ตารางที่ 5.51 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ (ต่อ)

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านกระบวนการอนุรักษ์			
11. ความน่าสนใจของรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่า	3.61	0.84	มาก
รวม	3.82	0.80	มาก

จากตารางที่ 5.51 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านประวัติศาสตร์

ด้านประวัติศาสตร์ พบว่านักท่องเที่ยวเห็นว่าข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่ามีความน่าสนใจในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) และหลักฐานเกี่ยวกับการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ทำให้สามารถเข้าใจประวัติศาสตร์ของชนเผ่ามากขึ้น ($\bar{X} = 3.82$)

2) ด้านสุนทรียศาสตร์

ด้านสุนทรียศาสตร์ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยความโดดเด่นด้านภาษาของชนเผ่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือเอกลักษณ์ของเครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า ($\bar{X} = 4.07$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ($\bar{X} = 3.68$)

3) ด้านสังคม

ด้านสังคม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ โดยเอกลักษณ์ ประเพณีที่สำคัญของชนเผ่าและการละเล่นอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมาคือเอกลักษณ์ด้านความเชื่อและค่านิยมของคนในชนเผ่า ($\bar{X} = 3.75$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือความมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านธรรมเนียมการรับประทานอาหารของชนเผ่า ($\bar{X} = 3.62$)

4) ด้านกระบวนการอนุรักษ์

ด้านกระบวนการอนุรักษ์ พบว่าความน่าสนใจของรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)

ตารางที่ 5.52 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว			
1. สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก	3.68	0.89	มาก
2. ลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ	4.12	0.86	มาก
ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
3. ถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี	3.81	0.86	มาก
4. ระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น รถโดยสารประจำทาง เป็นต้น	3.34	1.19	ปานกลาง
5. เส้นทางคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.59	0.98	มาก
รวม	3.70	0.95	มาก

จากตารางที่ 5.52 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว พบว่ามีลักษณะของภูมิประเทศที่ทำให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่มีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) และสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวก ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$)

2) ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่าถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพดี ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมาคือมีเส้นทางการคมนาคมภายในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.59$) และมีระบบคมนาคมขนส่งที่บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.34$)

ตารางที่ 5.53 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	3.04	0.88	ปานกลาง
2. ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า	3.09	0.92	ปานกลาง
3. ห้องน้ำสาธารณะ	2.96	0.97	ปานกลาง
4. ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว	3.08	1.05	ปานกลาง
5. ร้านอาหาร	3.23	1.10	ปานกลาง
6. สถานที่จอดรถ	3.38	1.01	ปานกลาง
7. ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก	3.61	1.04	มาก
8. ถังขยะ	3.23	0.91	ปานกลาง
ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว			
9. เจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ	2.58	0.76	น้อย
10. มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชนเผ่า	2.68	0.83	ปานกลาง
11. ป้ายสื่อความหมาย	3.14	0.91	ปานกลาง
12. ลานกิจกรรม	3.03	0.77	ปานกลาง
รวม	3.08	0.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.53 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ โดยร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.61$) รองลงมาคือสถานที่จอดรถ ($\bar{X} = 3.38$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือห้องน้ำสาธารณะ ($\bar{X} = 2.98$)

2) ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ และระดับน้อย 1 ข้อ โดยป้ายสื่อความหมาย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.14$) รองลงมาคือลานกิจกรรม ($\bar{X} = 3.03$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ ($\bar{X} = 2.58$)

ตารางที่ 5.54 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว			
1. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง	3.66	0.87	มาก
ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว			
2. ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า	3.90	0.79	มาก
3. ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชนเผ่า	3.84	0.89	มาก
4. สามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับชนเผ่าก่อนการเดินทางมาท่องเที่ยวในครั้งนี้ได้สะดวกผ่านสื่อต่างๆ ได้หลายช่องทาง เช่น หนังสือแนะนำเที่ยว นิตยสาร อินเทอร์เน็ต เป็นต้น	2.60	0.59	น้อย
รวม	3.50	0.78	มาก

จากตารางที่ 5.54 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$)

2) ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว

ด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ โดยภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมของชนเผ่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาคือ ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของชนเผ่า ($\bar{X} = 3.84$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับชนเผ่าก่อนการเดินทางมาท่องเที่ยวในครั้งนี้ได้สะดวกผ่านสื่อต่างๆ ได้หลายช่องทาง ($\bar{X} = 2.60$)

ตารางที่ 5.55 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวด้านศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลความ
ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว			
1. นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทาง การท่องเที่ยว	3.39	0.91	ปานกลาง
การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว			
2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของ ชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยว	3.26	0.90	ปานกลาง
3. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมชน เผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรม ทางการท่องเที่ยว	3.22	0.92	ปานกลาง
4. มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ของชนเผ่าให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา เรียนรู้ และฝึก ปฏิบัติจริง	3.07	0.88	ปานกลาง
5. มีการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและ ต่อยอดความคิดสร้างสรรค์	2.73	0.84	ปานกลาง
ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว			
6. มีการจัดมุมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้ นักท่องเที่ยวบอกรู้สึกที่ได้จากการเรียนรู้ วัฒนธรรมชนเผ่า	2.70	0.89	ปานกลาง
7. สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.35	0.90	ปานกลาง
8. ความประทับใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษา วัฒนธรรมของชนเผ่าในครั้งนี้	3.39	0.91	ปานกลาง
รวม	3.14	0.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.55 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) สามารถวิเคราะห์รายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

ด้านการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวในระดับมาก ($\bar{X} = 3.39$)

2) ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ด้านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนเผ่าแก่นักท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมาคือการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าเสมือนกับเป็นคนในชนเผ่าผ่านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.22$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 2.73$)

3) ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว

ด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ โดยความประทับใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมของชนเผ่าในครั้งนี้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาคือสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 3.35$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือมีการจัดมุมถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อให้นักท่องเที่ยวบอกความรู้สึที่ได้จากการเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า ($\bar{X} = 2.70$)

สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม
จำแนกตามรายด้าน

ตารางที่ 5.56 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทางการท่องเที่ยวของ
กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม จำแนกตามรายด้าน

ข้อมูล	ระดับศักยภาพ
1. ด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์	มาก (3.82)
2. ด้านกายภาพของพื้นที่	มาก (3.70)
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยว	ปานกลาง (3.08)
4. ด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยว	มาก (3.50)
5. ด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่	ปานกลาง (3.14)

จากตารางที่ 5.56 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพทาง
การท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม สามารถวิเคราะห์ตามรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและ
ภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$)

แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยว

- จัดหมวดหมู่ของหลักฐานเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชนเผ่า เพื่อให้นักท่องเที่ยว
สามารถเข้าใจถึงประวัติความเป็นมาของชนเผ่ามากขึ้น
- พัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมชนเผ่าบริเวณตำบลหนองญาติ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัด
นครพนม เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปศึกษาลักษณะด้านสถาปัตยกรรมชนเผ่า
และวิถีชีวิตของชนเผ่าอื่นๆ
- จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าเป็นประจำทุกปี

- กำหนดนโยบายและแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ให้มีการจัดทำแผนอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์

2. ด้านกายภาพของพื้นที่

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านกายภาพของพื้นที่ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยว

- สร้างเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงระหว่างชนเผ่า
- ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดประจําทางเพื่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละชนเผ่า
- ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมส่งภายในแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพดี แต่ไม่ทำลายสภาพภูมิทัศน์ของชนเผ่า

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยว

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยว พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$)

แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยว

- จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาศึกษาข้อมูลของชนเผ่าได้
- จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์เพื่อให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยว
- ฝึกอบรมบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอยู่เสมอ
- ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ห้องน้ำสาธารณะ สถานที่จอดรถ ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ต้องกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม และวิถีชีวิตของคนในชนเผ่า เพื่อให้ นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้วัฒนธรรมของชนเผ่าเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

4. ด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยว

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$)

แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยว

- จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมของชนเผ่าผ่านสื่อต่างๆ
- ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา และองค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชนเผ่า

5. ด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$)

แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยว

- จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่น่าสนใจ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ทางการท่องเที่ยว
- เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการต่อยอดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง เพื่อนำส่วนที่มีค่าความพึงพอใจน้อยมาปรับปรุงให้กิจกรรมที่จะจัดขึ้นในครั้งต่อไปดียิ่งขึ้น

